

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos postai sor egyszer 30 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, február 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelk: Mangra és Hamsea a választásról**
- A képviselőház ülése.**
- A Balkán helyzet.**
- A város közgyűlése.**
- Zsurofással vádolt bíró.**
- Az aradi püspökválasztás.**
- Lujza hercegnő öngyilkossági kísérlete.**
- Kétaszáz éves egyesület.**
- Új beosztás a törvényszéken.**
- Károlyi Tibor gróf gondnokság alatt.**
- Nemess Zeiga képviselőjelölt.**
- Hölgyek a lövész-sportban.**
- A tanítóképző reformja.**
- Tárcs: Naplótöredék. Irta: Kouschitzkyné Eötvös Margit.**
- Regény-Csarnok: A távollevő. Irta: Montégut Maurice.**

Mangra és Hamsea a választásról.

Arad, február 10

Az aradi román templomban azóta, hogy ott Goldis József holttestét ravatalra tették, most csütörtökön másodszor választanak püspököt. Az első választásnál Mangra és Hamsea állottak egymással szemközt s bárha most a felsőbb intézkedés Mangra Vazult nem erősítette meg, újra csak Mangra kerül szembe Hamseával, azzal a különbséggel, hogy egy más valaki fog győzni, vagy elesni Mangra Vazul nevében.

Hogy ki lesz az a valaki, azt a Mangra-pártnak sikerült ez ideig titokban tartani. Nem lehetetlen, hogy maguk

sem döntöttek még s csak a holnap tartandó utolsó tanácskozáson állapotodnak meg véglegesen. Ilyenformán nyilatkozott Mangra Vazul is, mivel alkalmunk volt beszélni a mai napon, a püspökválasztást megelőző izgalmas időknél ugyszólván utolsó órájában.

— A jelölt személyéről — mondta Mangra — nem lehet még ma szólni. Holnap értekezlet lesz s ezen fog eldőlni a kérdés.

— Lehetséges talán, hogy Hamsea Ágoston lesz ez a jelölt, mint ennek a békülszi szándékkal kapcsolatban híre terjedt? — volt Mangra kijelentésére az önkéntelen kérdés.

— Nem — felelte — ez ki van zárva.

— Ilyenformán megegyezésről nem lehet szó?

— Semmi esetre sem. A jelölt lehet bárki, de Hamsea nem. Közte és mi közöttünk olyan ellentét van, mely lehetetlenné teszi a kibékülést.

— Miben áll ez az ellentét?

— Sem személyes, sem politikai ellentétről nincs szó. Ami bennünket elválaszt, tisztán egyházi ok. De ez azután áthidalhatatlan.

— Nem is óhajtaná a békét?

— Mint egyházi férfiú a békének vagyok barátja, de az ő részükön olyan kevés az igazság, hogy nekünk megengednünk nem lehet.

— Milyen reménységet fűz a győzelemhez? — volt a további kérdés.

— Mi bizunk.

— Az ellenpárt is bizik, sőt nem is igyekezik pressziót gyakorolni Metianu metropolita személyes jelenlétével sem. Bizonyára ezért küldte le a választás vezetésére Rosca Özséb protoszcincellust?

— Ez nem a biztonság jele — vetette közbe Mangra — sőt ellenkezőleg. A metropolita nem akar jelen lenni a bizonyos bukás alkalmával.

— Ha esetleg Hamseát választanák meg, meg méltóztatik maradni a vikáriusi állásban?

— Miért ne? Ez az állás örökös.

— Hír szerint a politikai életben aktív részt fog venni a közelebbi időben. Való ez?

— Ugy hamarjában nem, de arra nézve, hogy az általános képviselőválasztások alkalmával fellepek, meg van a hajlandóságom.

— S milyen programmal?

— Olyannal, aminő jelen állásomhoz, hozzám méltó lehet.

— Nem értem egészen.

— Pedig ez a felelet világos: szabad-
elvű programmal lépek fel.

— Hogy értsem ezt a szabadelvűséget: általánosságban, vagy pedig olyan értelemben, mint ahogy szabadelvű az országos szabadelvűpárt, más szóval a kormánypárt?

TARCA

Naplótöredék.

Irta: Kouschitzkyné-Eötvös Margit.

Régi almárium fiókjában, régi írásokat raskogtatva egy bőrkötésű, ezüstcsattos könyvre bukkantam. Mintha imakönyvhöz nyulnék, olyan szent áhitattal nyitottam ki ezt a „bagyatékot“ mit fiatalon, éte virágjában elhunyt jó pajtásom hagyott reám örökségképen. Abban olvastam ezt a levelet:

Kedvesem! „Eldobadni egy asszony által, a ki mást szeret, csak előérzete a pokolnak; de eldobadni egy asszony által, a ki hű marad ez maga a pokol!“

Ugy-e eredeti mottó egy olyan levélhez, a mi névnap megemlékezés akar lenni? De te magad mondtad sokszor, hogy ezt az eredetiséget szereted bennem.

Jobb lett volna szólnom hozzád és egysík-
kesen és divatosan összekötött Margarét bokré-
tára bizni a mondani valómat, de tartottam at-
tól, hogy felreértenéd a virág beszédét. S e től
eltekintve, itt, a hol én élek, ebben a kopár
pusztaságban, a hová nem jut a nappól egy
sugár sem, nem nyílnak virágok.

Ez az oka annak, hogy abba a messze ide-
genbe, hiszen még télen áthidalhatatlan világ-
gok választanak el egymástól, nem juthat el ez én
virágbokrémtám.

Mit is csinálnál te a hervadó virággal?

Nincsen annak többé semmi becsé. Félre dob-
ják, mint bántó jelképét az enyészetnek, a mi
csak arra emlékeztet, hogy minden mulandó
széles e világon... S másnap kiséperné a
szolgáló.

Pedig volt idő, feledhetetlen édes kinos na-
pok, mikor valaki be akarta neked bizonyítani
az ellenkezőjét.

Ki a hibás, hogy ez nem sikerült? S min-
den igyekezetem kárba vészett! Mit tudtam én
szegény, tudatlan, együgyű asszony, a kinek
minden törvénye, minden reménye csak ez a
szerelem volt, mit tudtam én a sokat élt em-
bernek lelki nyavalyáiról? Hogyan ismerhettem
volna tapasztalatlan, tiszta lélekkel azok lelki
vivódását, a kik nem hisznek másokban, mert
magukban nem bíznak, a kik nem tudnak bol-
dogok lenni, mert másoknak sem tudnak bol-
dagságot adni.

Nem tudtam, hogy létezik olyan rideg, min-
dent fitymáló, f-gyos, kiélt ember, a kinek lel-
ke nem ismer rajongást, a kiben nincs akarát-
erő, önuralom, a ki kétségbeesett és szánalom-
ramélto teremtése Istennek.

Én vagyok az oka, hogy ezt előbb nem vet-
tem észre. S mióta látok, százsorta boldogta-
lanabb lettem.

Mert, hidd el, nincs nagyobb lelki nyomo-
ruság annál, mint mikor azt az eszményt, a kit
felruzáztunk az emberi tökély minden jó tulaj-
donságával, lezuhanni látjuk arról a piederstál-
rol, hová rajongó és együgyű, hívó, szerelmes
lélekkel emeltük.

Pogánymódra imádtunk egy bálványt, egy
érzékenyen kődarabot, a kit hevülő fantáziával
felcifráltunk mindentéle ékességgel. S mikor
apródonként levált a csillogó burok, mely szem-
münket elkápráztatta, irtózáttal, megdöbbenés-
sel, rettenetes keserves józansággal látjuk be-
tévedésünket.

A „félisten“ leszál a maga embervoltára s
ez az ember gonosz és lelketlen.

Izekre szedtem a lelketet, mint mikor kis
gyermekkoromban szétszedtem mosolygó, szem-
forgató bábum koponyáját, hogy meglássam, mi
van benne.

Egész józanulás elfogulatlanul, boncoltam
szét a „nagy lelket és jó szívet“, a miket kép-
zeld — restellem bevallani — alig találtam meg
a nemtelen szenvedélyek tömkelegében.

Az egyik alacsony volt, a másik kicsike.
Mikroszkopon át szemlélve aztán láttam
mindent és most szomorú lélekkel sirom vissza
a vakság idejét. Mért tépted le a durva kézzel a
hályogot szememről? Mennyivel szebb lett volna
elválni az „illúziók“ közepette, mielőtt még
meggyilkoltad azt a szerelemet! Maradt volna
legalább a veszített boldogságért vigasztalásul egy
édes, szép emlék.

De így semmi, semmi. Csak egy nagy, sötét
üresség, a mibe elsüllyedt örökre bitem, re-
ményem s mind az a sok magasztos érzés, a
mi az életet széppé, kedvessé és elviselhetővé
tette.

Mond ember ilyen rombolás láttára nem
kinoz téged lelkiismereted mardosó vádjá. Nem

— Olyan értelemben, mint ahogy a kormánypart szabadelvű.

— Ez a politikai zászlóbontás azután általános jellegű lenne a románság körében, azaz jelentené az aktivitást?

— Természetesen.

— No de most nem a politika van napirenden, hanem a püspökválasztás — jegyezte meg valaki Magra társaságában — most ne politizáljunk, hanem imádkozunk.

Magra Vazul rábólintott erre a megjegyzésre, jelezve, amit előbb mondott, hogy a püspökválasztásban nem politikai kérdést lát, az ellentétben nem politikai okot, hanem egyházit. Annyi bizonyos, hogy így — mondta.

Hamsea Agoston arkimandritával is folytattunk beszélgetést a románok csütörtöki nagy napjának esélyeiről. Hamsea, mint közvetlenül érdekelt személy, tartózkodóbb volt a válaszaiban. A békés meg egyezést illetően azonban határozott feleletet adott:

— Bár nagyon óhajtanám a békét, lehetetlen megteremteni.

— Tehát nem való a szövetkezésről szóló hír?

— Semmi sem igaz belőle. Nagyok az ellentétek közöttünk.

— Milyen természetűek ezek az ellentétek? — következett erre az önkéntelen kérdés, melyet Magra is megkapott s melyre azt felelte, hogy csupán egyházi ellentétek választják el a másik párttól.

— Egyháziak és politikaiak — volt Hamsea válasza. Majd hozzátette:

— Bár ne lennének ellentétek, erősen kívánom az egyház javáért.

(—)

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati közlése.

Budapest, február 10.

A mai napnak újabb szenzációja került: a volt nemzeti párt alelnökének Szentiványi Árpád beszéde, a melyben az ellenzék ama vádjával foglalkozott, hogy a volt nemzeti párt

kelnek e fel az eszményi multnak bűbajos emlékei kísérteni téged, ha egyedül vagy s nem mondják szemedbe, hogy nincs benned lélek. Nem borzadsz-e meg e sok apró fehér kísértet láttára, melyek mindegyikére lelkem egy atómját fecsértem el? Csoda-e, ha így majdnem lélek nélkül, alig élek, ha nincs kedvem élni s nincs erőm meghalni?

Irtozom téled.

De most veszem észre, hogy többet mondtam, mint akartam.

Lelkém sugarainál véletlenül elkészítettem a te hü. találó fotografiádat. Nem tetszik? Megbocsáss, ha nem azok közül való, a melyek hízelegnek, hanem a melyiket a fotografus fejéhez szoktak vágni.

De erről legalább magadra ösmerhetsz. S ha még mindig nem találsz eléggé őszintének, ez csak azért van, mert meg akarlak kimélni attól, amit tollhegyre nem vehetek.

Ezért a kiméletért ha nem is illet dicséret, mindenesetre elnézőkké tesz majd téged irántam, ha biggadtam belátod, hogy mint mindig, most is nekem van igazam, a minthogy enyém az utolsó szó.

Fájna ha talán fájdalmat okoztam. S ha tehetném, bekötném puha gyapottal azt a helyet, ahol tollam karcolása megsebez téged.

S most, mikor mindent elmondtam neked, a mivel csordultig tele volt a szívem, nagyon furcsán érzem magamat.

Azt a megelégedést érzem a lelkem mélyéig, mint mikor valaki egy sérelemért elégtételt szerez magának. De a szívem, aki soha sem bölcs és mindig ósdi marad, fáj kimond-

feladta régi elveit. Nem adta fel, — mondotta Szentiványi — csak felfüggesztette és ha azok legközelebb nem teljesülnek, úgy a következő katonai javaslatot nem szavazzák meg:

Ez volt a beszéd lényege s a szünet alatt a folyosón egyébről sem volt szó, mint erről a beszédről. A szabadelvűpárt régi tagjai és a volt nemzeti pártiak hevesen vitatkoztak egymással és sok szemrehányás hangzott el a régi-k részéről, hogy a volt nemzetiék még most is külön csoportot képeznek. Minden zugban csoportok gyülekeztek és erről vitáztak.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, báró Fejérváry Géza, Cséh Ervin, Láng Lajos és gróf Széchenyi Gyula miniszterek.

Elnök fél 11 kor nyitja meg az ülést és bemutatja az irományokat.

(Az ujoncjavaslat.)

B nyovszky Sándor gróf: Lehetséges hogy a Ház a katonai javaslatokat megszavazza. A népre újabb áldozatokat róni nem lehet. Ezután a katonaság élmezéséről szól, amely igen rossz. Például felhozza az 1859-iki hadjáratot, amely nem azért veszett el Ausztriára nézve, mintha a hadsereg gyáva lett volna, hanem azért, mert az élmezés rossz volt. (Igaz!) Figyelmezteti a honvédelmi minisztert arra, hogy egy mozgósítás esetén az élmezésről idején gondoskodjanak és akként, nehogy a legénység éhezni legyen kénytelen, mint az 1859-iki háboruban.

Gabányi: Fizessék a háboru költséget a Habsburgok családi kincstárából. (Derűtség.)

Benyovszky Sándor gróf: Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint a külügyi kormány tegyen lépéseket a külhatalmaknál, hogy 5-10 évre egyezményt kössenek arra, hogy nem emelik a hadsereg létszámát és új fegyvereket nem fogadnak el. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.)

A két évi szolgálati idő helyett inkább az eddigi három éves szolgálatot akarja, mert a két évi többbe kerül. (Ellenmondások a szélsőbalon) azonban a jobb és értelmesebb katonákat a harmadik évben bocsássák szabadon. A javaslatot nem fogadja el.

(Szentiványi Árpád beszéde.)

Szentiványi Árpád: Azért szólok fel, mert Mezőssy kérdést intézett a volt nemzeti párt tagjaihoz, hogy régi elveiket fenntartják-e? Ők annak idején két oldalról is nyomva, testvéri szeretettel voltak egymás iránt.

hatlanul. S ez a fájdalom nem enyhülhet ki soha.

Tudom, hogy ez egyszerűen nevetséges, de azt is tudom, hogy én nem vagyok ebből a világból és ebbe a világba való.

A mikorunk nem ismeri el az ilyen fájdalmat. A minthogy idyllek manapság csak főhercegnők és nyelv-mesterek, borbélylegények és masamódkisasszonyok szívében tanyázhatnak. Es sem te, sem én nem tartozunk ezek közé. Ambar senki se lát a jövőbe, s ha főhercegnő nem is de — masamód még válhat belőlem. S akkor majd az én kedvemért felcsapsz — nyelv-mesternek s megteszel engem a te hercegnőnek. Mit gondolsz? Láthatod, hogy az élet mégsem olyan szomorú és vigasztalan, mint a hogy képzeljük. Csakhogy akkor mindenekelőtt a lelkedet kellene kicserélnem. Azt az abnormalis lelkét, a mely elválaszt tőlem.

És most pá lelkem! Tudod, hogy könnyen áll nálam a sirás s hogy a válas percében nem pityeredtem el, ez csak azért van, mert tudom, hogy te nem szívelheted a nyafogó asszonyokat. Így hát visszafójtott könnyeimben keresztül mosolyogva bucsuzom tőled.

Ha nem félnék, hogy divatját multa a hasonlatom, azt mondanám: mint mikor zivatar után, az e öcseppeken átragyog a napsugár. Tudom, hogy ez banális és hogy az eféle már kiment a divatból a krinolinnal, a fehér kötényes, fehér fejkötős és fehérlelkű asszonyokkal együtt.

Isten áldjon meg!

Gabányi: A voltra nem ad a zsidó semmit! (Derűtség)

Szentiványi: És ezt a testvéri szeretetet fenntartják ma is. Arra a kérdésre, hogy ragaszkodnak-e régi elveikhez, ezeket feleli: Mezőssy összevetette a Tisza-fuziót a volt nemzeti párt fuziójával. Nem beszél azokról, amik az első fuzió után történtek, ezt tiltja a jó izlése. De megjegyzi azt, hogy a Tisza fuzió alkalmával három miniszteri tárcát foglalt el a Tisza-párt, míg a nemzeti párt fuziója után még most a negyedik évben sincs egyetlen embere a volt nemzeti pártnak a kormányon és senki azokból az ország vezetésében részt nem vesz.

Felkiáltások balról: Elég hiba! Nagy hiba!

Szentiványi: Ez páratlan a fuziók történetében, mert ők sem nem követelték, sem nem kívánták a személyi részvételt. (Zaj balról.) Emlenben maga Mezőssy is elismerie azt a változást, ami a belkormányzatban, a közigazgatásban történt négy év óta, a mióta a közigazgatási visszaélések is megszűntek. Hát ez semmi? Ezt lehet lebecsülni? Nem így ujhodik-e meg a kormányzat? A volt nemzeti párt mint ilyen megszűnt, de a szabadelvű pártban is ugyanazokat a nézeteket vallják, amit a volt nemzeti-pártban vallottak.

Felkiáltások: Követelni kell azokat!

Szentiványi: A mikor a jelen javaslatot tárgyalta a szabadelvű-pártban, akkor épen ő állott fel és szólalt fel a régi nemzeti-párt követelményeiért.

Pichler Győző: Fejérváry azt felelte rá: Lassan, lassan, lassan! (Derűtség.)

Szentiványi Árpád. Incidentaliter egyes javaslatok tárgyalásánál nem lehet minden kívánalmat teljesíteni, különösen egyszerre nem! Voltak olyan követeléseik is, a melyeket Fejérváry nem ígért meg ugyan, de nem is utasított vissza, holott mindenki tudja, hogy ezeket a követelményeket azelőtt ridegen visszautasították. (Nagy zaj a szőlbalon) Ha pedig nem teljesülnek a kívánságok a legközelebbi katonai javaslat tárgyalásánál, ekkor, a maga részéről kijelenti, hogy azt semmi szín alatt és semmi körülmények között meg nem szavazza! (Élénk helyeslés a volt nemzeti-párt részéről. Zaj balról.)

— Hát most megszavazza!

— Akkor mit fognak mondani?

Szentiványi: En szavamat soha meg nem szegtem! A maga nevében beszél ugyan, de a hogyan őket a testvéri szeretet összetartja, bizonyos abban, hogy volt társai sem szavazzák meg a követelmények nélkül a katonai javaslatokat. Mezőssy azt mondta, hogy 20 év óta vetettek és mégsem arattak. Ez nem áll, mert vetésőknek már eddig is van eredménye, de a függetlenségi párt már 36 év óta vet és még sem aratott semmit.

Ivánka Oszkár: A buzájuk mindig éretlenebb lesz!

Szentiványi: Bizik a miniszter ígretében. Ha azok legközelebb nem valósulnak meg, ismétli, nem fogadja el azokat a javaslatokat. Most tudja, hogy a jelen helyzeten változtatni nem lehet és mert a jelen javaslat ugyis egy évre szól (Zaj a szőlbalon.) ennél fogva a javaslatot elfogadja. (Hocholás balról.)

(A beszéd bírálata.)

Szatmári Mór: Elsőbb is Szentiványi beszédével foglalkozik, amely a politikai átvédlés csodálatos képét mutatja. Azon érvelt Szentiványi, hogy semmi értéket eddig el nem fogadtak. Hát nem lett ő a szabadelvűpárt alelnöke? (Derűtség a jobbközépen.) Neki eszébe jut az az anekdóta, hogy Száli te dicsekszel, csakhogy itt fordítva áll Szentiványira, mert inkább ráillik az, hogy Száli te panaszkodol. (Derűtség.) Mit értett Szentiványi összetartás, összecsomaszolás között? Hogy miként egy család tart össze a szabadelvűpártban és családi érdekekért küzdenek. (Zaj a volt nemzeti pártiak részén.)

Sághy Gyula: Micsoda gyanusítás ez?

Szatmári: Hiszen maga Szentiványi megmondta!

Sághy: Ez inszinuáció!

Kubik: Hát nem lett azóta udvari tanácsos? (Derűtség.)

Szatmári: Azóta a nemzeti párt csinált egy nagy dolgot is: felemelte a kvótát. (Nagy zaj.) A mellett egyre erőszakoskodott és mindenki tudja, hogy oriaszi erőfeszítéseket tett Horánszky

minisztériumának érdekében! (Nagy zaj a jobbkezeben. *Biró és Sággy* ohót kiáltanak.)

Ezután a katonai javaslatról beszél és tiltakozik az újabb terhek ellen!

(A nép és a civillista.)

Szatmári Mór, áttérve a civillistára, kijelenti, hogy ilyen nagyarányú megterhelések a népben antidinasztikus érzelmeket keltenek.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter (közbeszó): Önök csinálnak így módon antidinasztikus érzelmeket és nem a nép!

Daniel alelnök, ki időközben az ülés vezetését átvette, figyelmezteti Szatmárit, hogy a magyar népről ilyen állítani nem szabad.

Szatmári megjegyzi, hogy a neki imputált kijelentést ő nem mint állítást tette, hanem mint lehetőséget. Ha önök — ugymond — ennek lehetőségét nem hiszik, akkor nem ismerik a népet.

Fejérváry Géza báró: Előbb ismertem, mikor ön még a világon sem volt. (Derűtség.)

Szatmári ezután a katonai oktatás ellen kel ki s végül határozati javaslatot nyújt be arra vonatkozólag, hogy a honvédségnél olyan tiszték is lehessenek törzstisztek, akik nem tudnak németül.

A vitát holnap folytatják.

A Balkán helyzet.

(Macedonok mozgulma. — A tiltakozó jegyzék. — A forradalmi bizottság. — Komoly események küszöbén. — Törökország ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 10

A macedonok kétségbeesetten készülnek szabadságuk kivívására, s minden jel arra vall, hogyha hamarosan nem következik el az érdekelt nagyhatalmak közbelépésére valami komoly fordulat, az idei tavasz általános felkeléssel köszönt be s Macedóniában újra vér fog folyni.

Londonból táviratozzák: A *Temps* jelentése szerint Bulgária tiltakozó jegyzéket intézett a hatalmakhoz a törökországi mozgósítások ellen, melyet veszélyesnek tart, mert Bulgáriát még egy győzelmes hadjárat is tönkre tenné.

A macedon forradalmi bizottság serényen készülődik. Szervezik a bandákat, vásárolják a fegyvereket, varratják a felkelők egyenruháját s kölcson utján gyűjtik a pénzt. Hír szerint 200,000 frank erejéig lekötötték a Bulgáriában élő macedonok jelzőlogul összes ingatlanukat, s a kölcson a bizottság részletekben fogja törleszteni tagjai járulékából.

A bizottság igazgató kiáltványait az egész bolgár sajtó is közli, s ügynökök járnak be a bolgár macedonokat s minden egyes embert közreműködésre igyekeznek rábírní. Választására bízzák, hogy a fehér, vagy a fekete könyvbe írassa be a nevét. A fekete könyvbe levőknek nem lesz szabad hazájukba visszatérniök, ha valamikor Macedónia kivívja autonómiáját. A fehér könyvbe azok kerülnek bele, akik vagy a harcok, vagy a fizető hazafi szerepére vállalkoznak.

A török reformok ügyéről a török és a bolgár forrásból érkező hírek teljesen ellentmondanak egymásnak. A bolgárok panaszkodnak, hogy ami reformot megvalósítanak, azt mind a bolgárok mellőzésével teszik. A csendőrségbe egyetlen bolgárt sem vesznek fel, s az a pár keresztény, akit mutatónak alkalmaznak, mind görög.

A helyzet komolyságát legjobban jellemzi a következő szófiati távirat: *Ferdinánd* f jeledem, aki a minap Pilippopolban időzött, ott több küldöttséget fogadott, amelyeknek mindegyike a macedonok pártfogását kérte tőle. Hogy mennyire fenyegetőnek tartja a jeledem a helyzetet, azt igazolják a küldöttségekhez intézett következő szavai:

— Komoly események előestéjén állunk. A bolgár nép bizik Oroszországban és a hatalmakban, hogy új helyzetet teremtenek Macedóniában. Mindenesetre biztosan számítok népem hazafiságára és reményem, hogy szükség esetén teljesíteni fogja kötelességét!

Szrazimirov ellenzéki képviselő a szobranje legutóbbi ülésén kijelentette, hogy a macedo-

nok függetlenek akarnak lenni és függetlenségüket a bolgárok nélkül is ki fogják vívni. A reformok többé nem basználnak, mert a forradalom okvetlen ki fog törni.

A szentpétervári *Novosti* szerint azok elé a hatalmak elé, amelyek a berlini szerződést aláírták, jegyzéket fognak terjeszteni a macedon reformokra nézve és ha ezeket a török kormány el nem fogadja, akkor két hatalmat kivéve (Anglia és Németország) *Törökország az összes hatalmakkal szemben fogja magát találni*. Egyáltalán az egész orosz sajtó nagyon komor színben látja a Balkán helyzetet.

TÁVIRATOK.

Az osztrák járadék-konverzió.

Bécs, február 10. A *Fremdenblatt* jelenti: Az osztrák járadék-konverzió tárgyában a pénzügyminisztériumban tegnapelőtt és tegnap tartott értekezleteken a *Rothschild-csoport* és a többi öt pénzügyintézet képviselői tüzetes felvilágosítást adtak a pénzügyminiszternek a járadék-konverzió különféle módzatainak üzleti részleteiről. Végleges ajánlatokat a kamatláb megállapításánál számbajövő egyik vagy másik eshetőségre nézve állítólag még nem tettek a konzorcium és az egyesült bankok képviselői. Valószínű, hogy a pénzügyminiszter csak a járadék-konverzióról szóló törvényjavaslat parlamentári elhatározása után fog véglegesen határozni.

A venezuelai bonyodalom.

London, február 10. A Reuter-ügynökség értesülése szerint *Bowen* és a szövetséges hatalmasságok képviselői között még folynak a tárgyalások, de azt hiszik, hogy legközelebb befejeződnek. Ami a hatalmasságoknak teljesítendő készpénzfizetéseket illeti, híre jár, hogy azok csak elsőrendű követelésekre vonatkoznak, amelyek Németországot és Angliát illetőleg már közelebről meg vannak állapítva, ellenben Olaszországot illetőleg még részletes megállapításra van szükség. A három hatalmasság folyton teljesen egyetértően jár el.

Zsarolással vádolt bíró.

(Soós Kálmán dr. ügye.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 10.

Soós Kálmán dr., a súlyosan kompromittált budapesti törvényszéki bíró ma d. e. 10 óra után egyik fiának kíséretében, aki a honvédelmi minisztériumban számtiszt, megjelent hivatalában. Először *Zsitvay* Leo elnökhöz ment be, azután pedig átadta iratait *Bozaglich* bírónak, a felebezési tanács helyettes elnökének, s ezután eltávozott.

Soós ügyében *Bérczy* Béla rendőrkapitány folytatja a nyomozást. Az iratokat áttették az ügyészséghez, amely dr. *Perémy* Gábor vizsgálóbírónak osztotta ki az ügyet, *Perémy* már ma délelőtt kihallgatta Soóst, aki ügyvédjeül *Waisz* Sándor dr. ügyvédet nevezte meg. — *Schwarz* Ábrahámot ma reggel kísérte át két titkos rendőr bérkocsin az ügyészséghez.

Soós bíró a történetek szemmel láthatólag megviselték. Alakja meggörbült, haja s szakállja is mintha egészen megfehéredett volna az átélt izgalmak következtében.

Általános az a nézet, hogy a súlyosan kompromittált bíró a legközelebbi órákban le fogják tartóztatni.

(Az elnök nyilatkozata.)

Soós Kálmán dr. törvényszéki bíró ügyében *Zsitvay* Leo elnök a következő nyilatkozatot tette lapunk budapesti tudósítója előtt:

— Régen hallottam már, hogy Soós bíróról kedvezőtlen hírek szállonganak. Ezért magam elé hívtam Soóst, s megmondva neki, hogy mit beszél a fáma, felszólítottam, hogy ha ezen híreszteléseknek csak némi kis alapja is van, rögtön adja be lemondását. Soós erre így válaszolt:

— Ha úgy véli Méltóságod, hogy az én

eljárásom nem fér össze a bírói tisztességgel, akkor rögtön kész vagyok távozni!

Miután semmiféle pozitív bizonyíték nem volt kezeim között a szállangó hírek megerősítésére, nem tehettem ellene mást, mint hogy lassankint a fontosabb pozíciókról elvontam s betettem a másodfokban itélkező felebbviteli tanácsba referens bírónak. A gyanu azonban itt is tovább kísértette. Több ügyvéd jött hozzám panaszra Soós bíró ellen. Én kértem ezeket az ügyvédeket, hogy panaszukat foglalják jegyzőkönyvbe, hogy ennek alapján haladéktalanul megindíthassam Soós ellen a legszigorubb vizsgálatot.

Egyik sem akarta megtenni, sőt még arra is kértek, nehogy kellemetlenségük legyen, hogy az ügyet ne tegyem eljárás tárgyává.

En erre újból hívtam Soós bíró. Előadtam neki, hogy újból kellemetlen hírek szállonganak felőle. Kértem, legyen őszinte. Előbe tartam, hogy értesülésem szerint családi és anyagi viszonyai nem a legrendzettebbek s így a gyanunak mégis kell alapjának lenni. Soós határozottan tagadott mindent, de én felszólítottam, hogy adja be *nyugdíjaztatása iránti kérelmét*, megjegyezve, hogy ezt a lehető leg-rövidebb idő alatt elintéztetni fogom. Soós ismét csak azzal állott elő, hogy ő *egy pillanatig sem maradna meg bírói állásában, ha a legesekélyebb inkorrektus követte volna el*, s kért, hogy várják addig a nyugdíjaztatási kérvényének beadásával, a míg a fizetésrendezésről szóló törvény életbe lép s ő pár száz frttal emelkedni fog a fizetésben.

(A Schlésinger-ügy.)

Most aztán, — folytatta az elnök — mikor a *Schlesinger*-féle ügyből kifolyólag értesültem a feljelentésről, örültem, hogy végre konkrét bizonyítékra akadtam, s rögtön értesítettem *Geguss* főügyési helyettes urat, hogy a rendőri nyomozatnak a legtagabb teret engedje s intézkedjék Soós bíró szigoru megfigyeltetése iránt, hogy kik keresik őt fel hivatalában, kikkel érintkeznek.

Ennek a feljelentésnek hírét véve, most egy hete beállított hozzám Soós bíró a *Schlesinger*-féle ügy aktacsomójával, kérdezve mitévő legyen?

— Tedd csak le az asztalra, — mondtam neki — nem te fogod referálni!

Ezután behívtam *Mikovich* bíró s neki adtam az ügyet elreferálás végett, egyuttal intézkedtem, hogy a tanácsülésben, mikor ez az ügy referáda alá kerül, Soós bíró ne vehessen részt.

Csak egy dolog tűnik furcsának előttem — jegyezte meg az elnök — és ez az, hogy az egész feljelentés ép a *Schlesinger*-ügy referálása előtt való napon került a nyilvánosságra. Én a legszigorubb vizsgálatot várom ezen ügyben.

Ma megjelent nálam Soós bíró s *kérte a felmentését*. Én megmondtam neki, hogy tovább a hivatalában nem maradhat. Ami ügydarab van nála, azokat adja át *Bozaglich* bírónak. Egy-két ítélet szerkesztését pedig végezze el rögtön.

A magam részéről — mint ember, de ugyis mint elnök — igen sajnálom Soós bíró. Tehetséges ember volt. Panaszkodott ma, hogy van egy-két jogi műve készen, amelyekre már kiadót is talált s most ezek is kárba vesznek meghurcoltatása által.

Ami a hírlapi közléseket illeti, jegyezte még meg az elnök, ezeket a magam részéről még koraiaknak tartom, annyival is inkább, mert nincs kizárva annak a lehetősége sem, hogy Soós bíró tisztázni fogja magát a vádak alól. Meglehet, hogy a befejezett vizsgálat talán az ő védekezésének ad igazat. Erre a feltevésre az ad némi reményt, hogy annak a *Schwarz*-nak egyénisége nem zárja ki annak lehetőségét, hogy ez Soós bíró nevével visszaélve, a saját szakállára üzte ezeket a viszályéseket. Akárhogyan fejlődik is a dolog, Soós

bíró többé ennek a törvényszéknek bírói karában aligha foglalhat helyet.

(A megvesztegetés.)

A szomorú eset legjobban meglepte magát a bírói kart, különösen pedig a felebbezési tanács bírót. A beteg *Tóth* Ernő táblai bíró, a felebbezési tanács elnöke helyett most *Bozaglich* bíró vezeti az elnöki teendőket a felebbezési tanácsban. Rajta és *Mikovich* bíró kivül alig tudott valaki a dologról. *Soós* bíró maga mondta el szombaton egyik bíró társának, hogy a Schiesinger-ügyben pénzt kínáltak neki, de ő nem fogadta el, s most feljelentést adtak be ellene.

— Hogyan lehet az, hogy feljelentsenek valakit, aki nem fogad el pénzt? — jegyezte meg erre bíró társa.

A megjegyzésre *Soós* bíró halgatott.

A város közgyűlése.

(Mit tárgyal a törvényhatóság?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 10.

Holnap, szerdán tartja Aradváros törvényhatósági bizottsága rendes havi közgyűlést, melynek napirendjére rövid, mindössze harmincnégy pontból álló tárgysorozat van kitűzve. A tárgyalásra kerülő ügyek között a következők tarthatnak érdeklődésre számot:

A tanács előterjesztést tesz özv. *Weitzer* Jánosnak a *Weitzer*-siremlék felállítása tárgyában a gráci cs. kir. törvényszékhez beadott kérvényére vonatkozólag. Mint részletesen megírtuk, a tanács azon javaslatot teszi ez ügyben, hogy a város az örökhatározó végrendekezéséhez képest ne mauzoleumot, hanem emlékkövet állíttasson fel.

Egy másik pontban is szerepel *Weitzer* János neve: a bécsi *Weitzer* palota eladása ügyében. A tanács itt javaslatba hozza, hogy ha a bécsi palotára 360,000 koronáért akad vevő, járuljon a közgyűlés az eladáshoz.

Ulcák burkolása és javítása iránt három kérvény kerül a közgyűlés elé: a kereskedelmi miniszteré és *Burián* Jánosé a Nagykörut, *Müller* Gyuláé a József főherceg uti gyalogjáró kiszájtását, illetve elkészítését sürgeti. A tanács javaslata: adassanak ki a tanácsnak azzal, hogy nemcsak ezekre, de a város területén lévő összes járdák és utburkolatok miként való kijavítása tárgyában készítsen egy javaslatot.

Edvi-Ilés László állami zálogház felállítása iránt tesz indítványt. A tanács pártolólággal terjeszti elő az ügyet, azzal, hogy irjanak fel ez irányban a kereskedelemügyi miniszterhez.

Négy átirat szerepel a sorrendben, melyeket előreláthatólag — a tanács javaslata értelmében — magáévá tesz a közgyűlés, ezek:

Győr sz. kir. város közönségének felhívása a párba-j intézményének kiirtása iránt az országgyűlés képviselőházához és a m. kir. kormányhoz intézett iratoknak hason szellemű felirattal való támogatása iránt.

Pozsony sz. kir. város közönségének felhívása a cukor-kontingensről szóló törvényjavaslat elvetése iránt a képviselőházhoz intézett feliratnak hason szellemű felirattal való támogatása tárgyában.

Sopron sz. kir. város közönségének felhívása a vadászati törvények módosítása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratnak hason szellemű felirattal való támogatása iránt.

Pozsonyvármegye községének felhívása a vasárnapi munkaszünetéről szóló 1891. évi XIII. t.-c. módosítása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratnak hason szellemű felirattal való támogatása iránt.

A bérleti ügyek között legérdekesebb a *Baross-parkban* lévő *kioszk* bérlése. Ujabb pá-

lyázatot fognak kitűzni s megengedik, hogy a zenekörzetet a bérlő megnagyobbíthassa.

A nagyobb bérleti ügyek közé tartozik a tanács jelentése a *vásártéri vendéglő* bérbeadása iránt tartott árverés eredményéről, valamint az *aradi vendéglősök szikvizgyár részvénytársasága* által szikviz fogyasztási adóban fizetendő évi általános összeg megállapítása tárgyában.

Végül fontos ügydarab az aradi kereskedelmi és iparkamarának átirata, melyben a város közönsége által versenytárgyalás útján biztosítandó építkezési munkáknál *szakképesítés* igazolásának kitűzését óhajtja.

TANÜGY.

(—) Uj állami tanítók. A vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszter *Tarkó* János és *Karlík* József okleveles tanítókat a *szentléányfalvai* állami elemi népiskolához rendes tanítókká ki-nevezte.

Lujza hercegnő

öngyilkossági kísérlete.

(A szász trónörökösne halni akar.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 10.

Naponta újabb és újabb, de egyre feltűnőbb hírek érkeznek *Lujza* hercegasszony tragikus sorsa felől. Megírtuk már, hogy egy szanatóriumba szállították gyógykezelés végett. Ez a beszállítás azonban nem ment simán. Most kiderült, hogy a szerencsétlen hercegasszony *öngyilkosságot* kísérelt meg, a mit csak nehezen tudtak megakadályozni.

Lujza hercegasszony mód felett el van keseredve s megváltáskép várja, óhajtja a halált, a mely kiszabadítaná ferde helyzetéből.

A mai értesülések a következők:

Lujza hercegnő önmagáról.

Genf, február 10.

Arra a hírre, hogy *Lujza* főhercegnő a *La Matteredie* gyógyintézetbe vonult vissza, Brüsszelből, Berlinből, Lipséből, Münchenből, sőt még Párisból számos újságíró érkezett ide, akiknek mindegyike a főhercegnővel szeretne személyesen beszélni, hogy megkérdezzék tőle elhatározásának okát és célját.

A szász trónörökösne azonban nem akarja egyiket sem fogadni. Az újságírók, akik Genfben laknak és mindennap egy kocsin rándulnak ki a genfi-tó mellett, Nion közelében levő *La Matteredie*-be, naphosszat leselkednek a gyógyintézet előtt. Hogy a főhercegnő e kellemetlen közellétüket megszüntesse, az intézetigazgatója maga kérte meg a főhercegnőt, hogy fogadjon kettőt közülök a többiek nevében.

Tegnap tényleg egy német és egy francia újságíró fogadott, akiknek azonban csak ennyit válaszolt:

— Elhatározásom okát kutatni és egyenesen tőlem megkérdezni uraim, *indiszkreció*. Jó-nak láttam magamtól, saját érdekemben, egészségem fenntartása érdekében és önszántomból (aus eigener wille) ide jönni, mert tudtam, hogy boldogtalanságomban csak itten, egy ilyen helyen találok támogatást és vigaszt. Irják ezt meg lapjukban, ez a tiszta igazság!

Ezzel elbucszott a főhercegnő a híriapíróktól. Nagyon sápadt volt szegény és nagyon meg volt törve. Szemei kisírtak és a tekintetén meglátszott, hogy nagyon szenved.

Az elkeseredett hercegnő.

Genf, február 10.

Ma érkezett ide az az apáca, aki a *La Matteredie*-ben *Lujza* főhercegnő mellett lesz be-

tegsége egész folyama alatt. A főhercegnő teljes ellátását és minden költségét a drezdai udvar fizeti, a mint az azon a családi tanácskozáson lett elhatározva, a melyen a főhercegnő kérését tárgyalták.

Lachenal dr. tegnap egy müncheni újságíró előtt kijelentette, hogy a főhercegnő nem marad sokáig a gyógyintézetben. Különös szervijaja nincsen, fizikumja és lelkiállapota teljesen normális. Hogy az a sok keserűség, a mely ballépésének következménye, nyomja a lelkét, az is nagyon természetes. Lelke meg van törve, mint a hogy megtörne a legerősebb szervezetű és leghatalmasabb lelkületű ember, ha ilyen helyzetben lenne. Csak könnyelmű ráfogás tehát az, hogy a főhercegnőt arra kényszerítették, hogy a tébolydába menjen.

Először is a *főhercegnő nincsen tébolydában*. A *La Matteredie*-ben ugyanis más természetű betegségeket is kezelnek és más betegek is vannak. Ha vannak is elmebetegek kis számmal, azok teljesen el vannak különítve. És ezek az elmebetegek is mind olyanok, akiknek betegsége gyógyítható, akik maguk is tudják, hogy valami csekély elfogyatkozásuk van és hogy azért vannak gyógyintézetben, hogy e fogyatkozásuk gyógyíttassék.

A főhercegnő e betegektől különállóan lesz kezelve, mert hogy ideg- és kedélybeteg, az nagyon természetes, de ebből nem következik, hogy elmebeteg is legyen.

— Az igaz — folytatta az ügyvéd — és ezt minden józan ember természetesnek fogja találni, hogy a főhercegnő ennyi keserűség közepette megunta életét és gyakran azt mondja, hogy *öngyilkos akar lenni* és a mennyire ösmerem, azzá is lenne, ha nem vigyáznának reá. Elképzelhető, hogy a bánat, a lelkifurdalás, az a szomorúság, a mit gyermekei miatt érez, mind együtt elég ok arra, hogy valaki meg-unja életét. Tudtommal a főhercegnő levelet, nagyon megható levelet írt megcsalt férjének, a melyben azt írja neki, hogy *érzi halála közeldését és megbánt mindent*. Tudja, hogy jóvá nem tehet semmit, de kéri, hogy egy haldoklónak engedjen meg annyit, hogy csak rövid időre is, gyermekeit láthassa. *Tudja, hogy ily bűnre, amit elkövetett, a legkisebb büntetés a halál és ezért siettetni fogja halálát*.

Erre a levélre nem jött válasz sem a főhercegnőböz, sem *Lachenal*-hoz. *Lachenal* ekkor maga írt és azt a választ kapta, hogy addig, míg *Giron* ott lesz a főhercegnő mellett, sem direkt, sem indirekt nem fog választ kapni levélre, vagy kérdésre.

Félnék Lujzától.

Drezda, február 10.

Hogy itt tényleg számoltak *Lujza* trónörökösne egy esetleges látogatásával, kiünik a csak most ismertté vált tényből, hogy *Reichenbach*-ban a dél felől jövő összes vonatokat átkutatták. E célból *Drezdából* egy külön rendőrtisztviselő ment titkos utasításokkal *Reichenbach*-ba és annak az volt a feladata, hogy minden vonatot, mely Svájc tájékaról érkezik, átkutasson, hogy vajjon nem talál e ott egy nőt, akit várnak.

Habár ez a lehető legdiszkrétebb módon és minden feltűnés nélkül történt is, mégis azoknak, akik többször fordultak meg az állomáson, egészen ismerőssé vált a magastermetű ur és mint a futótűz terjedt el a hír, hogy a várt asszony csak a trónörökösne lehet. *Halb-bauer* rendőrbiztos azonban már csütörtökön elhagyta a *reichenbachi* állomást.

A legújabb hírek.

Drezda, február 10.

A házassági külön bíróság holnapi tárgyalását valószínűleg elhalasztják.

Tegnap itt az az ellenőrizhetlen hír terjedt el, hogy a hercegnő a szanatóriumba való felvétel előtt öngyilkosságot kísérelt meg, a mely szerencsére nem sikerült.

Brüsszel, február 10.

Egy amerikai impresszárió felszólította Giron-t, hogy tegyen vele külföldi körutat és mutogassa magát. Az impresszárió egy-egy estére ötszáz márka honoráriumot ajánlott fel Gironnak.

Bécs, február 10.

A toszkánai nagyherceg levelet írt XIII. Leó pápának, melyben tanácsot kér tőle lányára: Lujza hercegnőre vonatkozólag.

A pápa válasza ma érkezett meg. A válaszban az egyházfő a szentírásra hivatkozik és kijelenti, hogy a bűnbánóknak és megtérőknek nyitva kell tartani az utat az apai házhoz. Akik vissza akarnak térni, azokat vissza kell fogadni, mert Isten előtt kedvesebb egy bűnbánó, mint száz igaz. Végül kijelenti a pápa, hogy közbe fog járni a szász udvarnál, hogy Lujza hercegnő a gyermekeit láthassa.

Az aradi püspökválasztás.

(A zsinati tagok érkezése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 10.

Egy nappal a püspökválasztás előtt, kezd izgalmassá lenni a hangulat a románok között.

A zsinati tagok egy része már Aradon van: megindultak a kapacitációk, a legszűkebb körü bizalmas értekezletek. Ezeket jobbra a Mangra-párt tartja, a melynek tagjai között nincs meg az egyöntetőség arra nézve, hogy kit lépessenek föl Hamsea ellen.

Ma délután négy órakor az erdélyi vonattal Aradra érkezett dr. Roska Oszéb protoszincellus, mint a választás vezetésére kiküldött érseki mandatárius. A pályaudvaron Papp I. János protoszincellus, mint az aradi szent-szék helyettes elnöke fogadta.

A választó zsinat tagjainak egy része már ma megérkezett. Aradon van Mangra Vazul nagyváradi püspöki helynök. Az esti vonattal megérkezett Gáll József főrendiházi tag. A nap folyamán megérkeztek még Ardeleán Kornél dr., Velics Mihály, Tomics Virgil, Putics Traján dr. temesvári, Miuleszku Pál nagyszentmiklósi, Hamsea Vojk lippai, Szerb Geraszim belinci, Rózsa birkiási esperesek, Lázár Szilárd (Temes-Rékás). A többiek holnap jönnek, ámbar vannak, akik csak a választás napjának reggelén érkeznek meg, hogy a kapacitációkat elkerüljék.

A Mangra-párt jelöltjéről még biztosat nem tudni; a legtöbbet emlegetik Papp I. János protoszincellust, ámbar a többi jelöltekről köztük Csorogár Romuluszról is szó esett. A Mangra-párt holnap tart értekezletet, a melyben a jelölt személyében megállapodik. Dacára ennek a bizonytalanságnak, a Mangra-párt erősen bizakodik a győzelemben.

A választáshoz, a melyet a székesegyházban tartanak meg, csak jegyekkel lehet bejutni. A belépő jegyeket a szentszéki iroda adja ki.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Katalin, operette. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: Szent-Iván-éji álom, tündérrege. (Páros bérlet.)
Péntek: Szerencse, vígjáték. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Szerencse, vígjáték. (Páros bérlet.)

* Pillangó-kisasszony, Harag. E két hangulatos darab között lépett föl ma Kápolnai Irén, a Népszínház balettáncosnője másodszer. A tánc ma is ritmikus, könnyed volt, telve ingerlő bájjal és temperamentummal. A kis község zajosan tapsolt és az elismerés egy szép csokor alakjában is megnyilatkozott. Mindkét kis szindarabban kedves alakítás nyújtott Szabó Irma, megmutatva, hogy nagyobb szerepekben is megállja helyét. A pillangó kisasszony prologját Gödz Aranka szépen szavalta el. V. J.

* Operettek felújítása. Zilahy Gyula igazgató ismét két kedves régi operettet vett fel műsorába; egyik A kis herceg 3 felvonásos operette, mely Lecoquenak egyik legkedvesebb zenéjü operetteje. Ebben a címszerepet Zilahyné S. Vilma fogja énekelni, a többi szerepek is elsőrendű kezekben lesznek. A másik repriz A kertész leány operette lesz. Minden esetre nagyon helyesen teszi az igazgatóság, hogy holmi ledér, izléstelen angol operettek helyett, a régi klasszikus zenéjü operetteket szólaltatja meg, amelyek ma már csaknem ujdonság számba mennek.

* Zilahyné jubileumá. Katalin cárnő holnap vonul be diadalmas utjából hívei és alattvalói közé, harmincadszor. Zilahyné fenséges cárnője alkalmat nyújt arra, hogy e harmincadik diadal utjában a nézőtér minden zugában megteljen. Germain Duplessis hadnagyot ezuttal is Rózsa Lili játssa.

* A nőemancipáció. A vígjátéki személyzet teljesen elkészült Szigeti József remek bohózatával, mely legközelebb színre kerül. A főszerepet Rózsa Lili játssa, és a második felvonás végén huszár hadnagy egyenruhában egy tüzes toborzó táncot fog lejteni. A darab többi szerepei is első rendű kezekben vannak.

* Szabó Irma, az aradi színtársulat kitűnő naivája virágvasárnapot Miskolcra, Németh János új színtársulatához szerződött. Az ismerős színészek közül odaszerveztek még Szadai Ferenc, Kozma István és Vertán Anna.

Károlyi Tibor gr. gondnokság alatt.

(A család kérvénye az aradi törvényszékhez.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 10

A magyar arisztokrácia egyik legelőkelőbb tagját, a legmagyarabb grófi család nesztorát, Károlyi Tibor gróf főrendiházi tagot az aradi kir. törvényszék legközelebb gondnokság alá fogja helyezni.

Egy ragyogó politikai pályafutás tragikus végződése lesz ez a gondnokság alá helyezés, mert a valaha kimagasló tehetségű politikus, a magyar főrendiház egykori elnöke, ma már nem más, mint egy jómagával tehetetlen élőhalott.

Igy mondja el ezt a szomorú tényről egy kérvény, melyet az ősz főur gyermekei nyújtottak be ma az aradi törvényszékhez, s melyben azt kérik, hogy atyjukat, Károlyi Tibor gróf mácsai lakos nagybirtokost helyezze a törvényszék gondnokság alá.

A Károlyi grófi család jogtanácsosa, Nachtnébel Odön ügyvéd nyújtotta be a kérvényt, melyet a négy Károlyi-testvér, névszerint gróf Károlyi Gyula, Imre, István és gróf Almássy Dénesné, írtak alá.

A kérvény megható módon festi le az ősz főur szerencsétlen egészségi állapotát. A család azzal indokolja a gondnokság alá helyezés szükségességét, hogy Károlyi Tibor gróf többszöri szélhűdés következtében oly testi és szellemi elgyengülésben szenved, hogy nemcsak vagyoni viszonyainak rendezésére, hanem megbízottjainak ténykedéseit megítélni is abszolúte képtelen.

A család két orvosi véleménynyel bizonyítja, hogy a főrendiház egykori illusztris elnökének szellemi és testi képességei a minimálisra szállottak alá.

Kétly Károly dr., a budapesti egyetem rektora és a magyar orvostudomány egyik disze, valamint Parecz Gyula dr. aradi kórházi igazgató-főorvos állították ki a bizonyítványt, melyben Károlyi Tibor gróf betegségének szomorú genezisét rajzolják meg.

Az orvosi bizonyítvány szerint ez előtt négy évvel első ízben érte a szélhűdés Károlyi Tibor grófot. Ebből a betegségből annyira helyreállott, hogy kezelő orvosai teljes felépülését reménylették. Egy fél év múlva azonban egymásután kétszer, és ezuttal mindegyik esetben oly súlyosan ismétlődött a szélhűdés, hogy a gróf teljesen elvesztette szellemi képességeit.

Jelenleg, — mondja Kétly tanár — a beteg oly nagyfokú bénulásban szenved, hogy járni épen nem bír, kezei közül is csupán csak a jobbát tudja használni, de evvel sem enni, sem valamely tárgyat megfogni nem képes, legfeljebb nevét tudja alig olvashatóan aláírni. Ő, aki ez előtt kiváló érdemeket szerzett a szellemi munkálkodás terén, most vegetatív életet folytat.

Kétly tanárnak ez az orvosi véleménye szomorú képét nyújtja az előkelő gondolkodású és a közélet terén mindenütt elüljáró magyar mágnásnak.

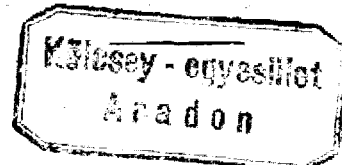
Hogy mennyire aláhanyatlottak Károlyi Tibor gróf szellemi képességei, azt mutatja az a megható jelenet is, melyre különben az orvosi vélemény nem terjeszkedett ki.

Néhány évvel ez előtt halt meg a gróf neje, Degenfeld Emma grófnő. Az ősz mágnás már akkor is szenvedett a szélhűdés következményeiben. Mikor neje halálát tudtul adták neki, nem értette meg a Hióbbhírt. Még maig sem tudja, mert a homály, mely elméjét borítja, még most sem oszlott el.

Pedig mennyire birtokában volt Károlyi Tibor gróf mindazon szellemi tulajdonságoknak, melyek az államférfiúi pályára képesítenek! Hosszu ideig elnöke volt a Tisza-Maros-Körös ármentesítő társulatnak, továbbá a Nyírvíz-szabályozásnak és legutóbb az ecsedi láp lecsapoló és Szamos-balparti ármentesítő társulatnak, mely munkálatnál az ő erélye és fáradhatatlan munkásságának eredménye, hogy mintegy 80,000 hold, eddig hasznavehetetlen lápos terület meghódított a mezőgazdaságnak.

Mint politikus hat évig volt tagja a képviselőháznak, előbb az orosházai, majd a pécskai kerületet képviselte. A főrendiháznak hosszu ideig alelnöke, majd az utóbbi időkben elnöke volt és attól gyengélkedő egészsége miatt 1900. évben vált meg.

A megdöbbentő sorsra jutott főur gondnokság alá helyezése kérdésében az aradi törvényszék legközelebb fog intézkedni. Kovács Marcell dr. törvényszéki bíró egyelőre tárgyalást tűzött ki, melyen részt fog venni Prekupás Illés dr., Aradmegye árvászéki ügyésze is.

Uj beosztás a törvényszéken.

(A beszüntetett albirói állás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 10.

Az aradi kir. törvényszéken ma nagy költözködés volt. A két nemrég kinevezett új bíró: Domokos László, és Szalay Béla dr. ma foglalták el bírói állásaikat, melyre a király őket kinevezte.

Mindkét új bíró ma reggel tette le a hivatali esküt Ottrubay Károly kir. törvényszéki elnök kezeihez. Ezt természetesen megelőzte a szokásos bucsuzás. Domokos László bíró az ügyeszi kartól, volt kollégáitól bucsuzott, Szalay Béla dr. pedig a járásbírósg tagjainak mondott bucsut.

Szalay Béla dr. bíró ügykörét Ornstein Árpád albiró veszi át, aki eddig a büntető osztályban mérte az igazságot. Ornstein albirónak a járásbírósg polgári osztályához történt ki- rendelésével a büntető osztály A—M betűs ügyei egyelőre referens nélkül maradnak, míg a törvényszék elnöke a törvényszéktől referenst nem rendel ki. Már eldöntött kérdés, hogy a büntető osztályhoz Pogonyi Nándor kir. törvényszéki albiró megy le, Pogonyinak pedig a törvényszéknél betöltött albirói állását beszüntetik.

Ez az albirói állás ugyanis az idők folyamán fölöslegesnek bizonyult, míg viszont szükségesnek látszott egy új bírói állás rendszerezése, mivel temérdek olyan munka halmozódott fel, mely éppen csak törvényszéki bíró által referálható el. A személy-cserét is ez tette szükségessé, úgy, hogy most talán gyorsabban fog haladni a törvényszék munkája, ámbár az a régi óhaj, hogy a bírói létszám az aradi törvényszéknél még szaporíttassék, még most is indokolt.

Az ügyészségnél Domokos alügyész aktáit ezentúl Beniczky Kálmán ügyészségi megbízott referálja mindaddig, míg az alügyészi állás betöltve nincs.

A megüresedett állásra különben, mint értesülünk, nagyon sok pályázó lesz, többek között két aradi albiró s mind az a hat aljegyző kiknek meg van a szükséges bírói vizsgájuk.

MULATSÁGOK

Farsangi naptár:

Február 11. A zádorlaci önkéntes tűzoltó-egylet hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Nagyvendéglő.)

Február 12. A világosi vöröskereszt főkegylet táncvigalma (Mátyás király.)

Február 14. Az aradi családok egyrészenének táncestélye (Millennium külön terem.) — A magyarországi vas- és fémmunkás szövetség aradi helyi csoportjának táncvigalma (Városliget.)

Február 15. Az aradi szabómunkások szakegyletének táncvigalma (Kass.) — A borossebesi iparos ifjuság műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Nagyvendéglő.)

Február 17. A buttyini menyecskék táncmulatsága (Korona-szálloda.)

Február 21. A radna-lippai ev. ref. szegényeket és árvákat gondozó egyesület domino-estélye (József főhercegszálló.) — Az aradi iparosifjak önképzőkörének táncvigalma (Kass-vendéglő.)

Február 22. A beéli olvasókör műkedvelői előadással egybekötött táncestélye. — A gyoroki önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Nagyvendéglő.) — A radnai iparosifjak műkedvelői előadással egybekötött táncmulatsága (Magyar korona.)

Február 23. Az aradi 33-ik gyalogezred egyéves önkénteseinek bálja (Fehér kereszt.)

(=) Önkéntesek bálja. Német nyelvű meghívó tudatja, hogy az aradi cs. és kir. 33 gyalogezred egy éves önkéntesei február 23-án, a Fehér Kereszt nagytermében, Wachsmann Vilmos ezredesné védősége alatt táncmulatságot rendeznek. A mulatság kilenc órakor kezdődik.

(=) A borossebesi vörös-kereszt egylet vasárnap igen sikerült táncmulatságot rendezett, Bolyos Józsefné elnököt a rendezőség szép vi-

rágcsokorral lepte meg, a hölgyek közt pedig festett táncrendet osztottak ki. A jókedv nem hiányzott — ennek köszönhető, hogy még másnap reggel 6 órakor is huzta a nótákat a brádi első zenekar. A mulatságon a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Bolyos Józsefné, Rázel Istvánné, Bauer Ernőné, Berastein Manóné, Baumgartner Jánosné, Bucsori Jánosné, Csizsár Józsefné, dr. Dénes Jakabné (Buttyin), Gramling Alajosné (Berza), Markovits Józsefné (Kiszindia), Mózer Lipótné, özv. Mózes Miályné, Korek Gusztávné (Kujed), Kriznik Jánosné (Buttyin), dr. Lóv Mihályné, Leinvatter Gyuláné, Nuszbaum Zsigmondné, Németh Elekné (Dézna), Tátra Miksáné, dr. Uray Miklósné, Zimmermann Józsefné.

Leányok: Mózer Angika, Daempff Mariska, Gaál Mariska, Ferenczy Irénke, Körmenyi Szidike, (Dézna), Králitz Katika (Dézna), Kleindl Irénke (Berza), Tátra Róza, Zimmermann nővérek stb.

(=) A radnai iparos ifjak és polgárokból alakult műkedvelők műkedvelői előadással egybekötött jótékonycélu táncmulatságot fognak rendezni e hó 22-én a a Fehér fele Magyar koronához címzett vendéglőben. A mulatság tiszta jövedelmét a szervezendő iparegyesület javára fordítják.

(=) A kurticsi izr. jótékony nőegylet által január hó 31-én rendezett táncmulatság alkalmával a következők fizettek felül: Goldschmidt Mihály Arad, 5 kor., Podgorán György, Kurtics 4 kor., Haas Márkusz, 4 kor., Funkestein József, Arad, 4 kor., Braun és Kohn, Arad, 4 kor., Uj-Aradi söraktár, 4 kor., Pizsk Mór, Gyulavarsánd, 4 kor., Steiner Andor, Székudvar, 4 kor., Hakkenberger László, Kurtics, 4 kor., Lóvinger Ferenc, 4 kor., Lóv Salamon, Zimándköz, 2 kor., Róth Testvérek, Arad, 2 kor., Kovács Andor, Arad, 2 kor., Spitz Simon, Csintye, 2 kor., Schdader Mária, Kurtics, 2 kor., Mihu József, 2 kor., Merkler Ferenc, Mácsa, 1 kor., Veisz Mihály, 1 kor., özv. Merkler Samuné, 1 kor., Kerpel Albert, 1 kor., Deutsch Gyula, Arad, 1 kor., Schärfer Samu, Kurtics, 1 kor., Friedman Sándor, 1 kor., Gorgya Gergely, örmester, 1 kor., Deutsch Jakab, 1 kor., özv. Kohn Adolfné, Szentpál, 1 kor., Világ Mór, 1 kor., Világ János, 1 kor., Kurtág Mór, Arad, 1 kor., Schönbrun Kálmán, Kisiratos, 1 kor., Stern Ferenc, K. Iratos, 60 fillér. Fogadják ez uton is hálás köszönetünket, az elnökség.

Kétszáz éves egyesület.

(Az aradi Chewra Kadischa jubileuma.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 10.

Az aradi jótékony egyesületek legrégebbike, az aradi zsidó szent-egyesület (chewra kadischa), amint jelentik, legközelebb kétszáz esztendő fennállását ünnepli meg. Az ünnepet március 7-én s a következő napokon tartja meg s arra az előjáróság az egyesület tagjaihoz a következő meghívót adta ki:

Egyesületünk életében két századév tünt le az idők végtelenébe. Szívünk kegyelettel csügg a multon, lelkünk épül és emelkedik a kétszáz éves történet ragyogó példaképein. Az emlékezés fátylaja magasra lobogtatja szívünk kegyeletének hő tűzét, s a hálafohász mellett, mit szent ihlettől áthatva rebeg ajkunk a Mindenhatóhoz a bő kegyért, hogy e ritka időpont- noz egyesületünket elvezérelte, lelkesítő, buzditó példaként ragyog elő a testvéri összetartás magasatos működése, mely rendithetlen, szilárd alapokra fektette nagymultu intézményünket. A tiszteletteljes kegyelet kötelességévé teszi a jelennek megünnepelni a multnak dicső emlé- két, s hogy szívünk testvériségének hevét emelje, egyhangu lelkesedéssel határozatba ig- tatta egyesületünknek 1902. április hó 27-én tartott közgyűlése; hogy ez év folyamán ünne- pet ül egyesületünk kétszáz éves fennállásának örömeire és tiszteletére.

Ezen ünnepély időpontjául választmányunk az alapszabályok 16. §-a értelmében ez évben megtartandó alapítási közgyűlést állapította meg. Az alapítási közgyűlést f. é. március 7-én dél- előtt tartandó hálafódisztentisztelet előzi meg. Az alapítási közgyűlés f. évi március hó 8 án (vasárnap) d. e. 9—12 és d. u. 3—6, március hó 9-én (hétfőn) d. e. 9—12 és d. u. 3—6, és március hó 10-én (kedden) d. e. 9—12 órá- ig tartatik az izr. hitközség tanácstermében.

A közgyűlés tárgyai: a) új tagok felvétele,

b) a Chewra Kadischa tagjai be nem kebelezett figyermekének az egyesület kötelékébe való felvétele, c) évi járulékok és egyéb illeté- kek hátralékainak belizetése.

A közgyűlést diszlakoma zárja be, melynek illetéke személyenként nagykoruak részére 6, meladschini részére 3 koronában állapított meg. Amidőn az előjáróság a hálafódisztentisztelethez, az alapítási közgyűlésre, valamint a diszlakomára az egyesület tisztelt tagjait ezennel meghívja, egyben azon reményének ad kifejezést, hogy a multak lelkes példáján buz- dulva szeretettel emlékeznek meg testvéreink ez alkalommal is azon nagy feladatokról, ame- lyek egyesületünkre háruinak és áldozatkész szívvel járulnak egyes adományokkal az em- berbaráti szeretet műveit munkáló Chewra Kadischa nemes céljainak istápolásához. Az aradi Chewra Kadischa előjárósága: Dr. Fleischer Sámuel, elnök. Weisz József, jegyző.

Nemess Zsiga képviselőjelölt

(A megüresedett facseti mandátum.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 10

A közeli facseti kerületben hatalmas arány- ban indultak meg újból a választási küzdel- mek, mert, mint beavatott forrásból értesülünk, ott a legközelebbi hetekben képviselőválasztás lesz.

Az időközi választásnak az a magyarázata, hogy Harkányi János báró, aki a kerületet ez időszerint képviseli, lemondott a mandátumáról. Ennek a lemondásnak, melyről még csak sejt- telme sem volt senkinek, az az oka, hogy Har- kányi báró nemrég a képviselői állással össze- férhetetlen állásba jutott. Mint a „Magyar cu- koripar részvénytársaság“, máskép a szerencsi cukorgyár igazgatósági tagja került inkompati- bilis viszonyba a képviselői mandátummal. A cukorprémiumról szóio és nemrég törvényerőre emelt javaslat szerint a szerencsi cukorgyár ugyanis szerződéses viszonyban van a kormány- nyai, minek következtében Harkányi báró kény- telen volt lemondani mandátumáról.

A lemondás értesülésünk szerint már meg is történt. Ily módon árván marad a facseti mandátum, melyet azonban 30 napon belül a törvény értelmében be kell tölteni.

A választási kampány tehát megindult tel- jes erővel és a facsetiak jelöltek után néznek. Már a legutolsó választáson sok dolgot adott Harkányi báró pártjának Nemess Zsiga dr. aradi ügyvéd jelöltsége. A küzdelem annyira heves volt köztük, hogy a beadott 1200 szavazat kö- zül 700-at Harkányi kapott, 500-at pedig Ne- mess. Nagyon természetes tehát, hogy Nemess Zsiga dr.-t a facsetiak ismét jelölték. Tegnap népes értekezletet tartottak a választó polgá- rok, melyen egyhangu lelkesedéssel Nemess Zsiga dr.-t kiáltották ki jelöltül.

Természetes viszont az is, hogy a kerület választó polgárainak egy része más jelöltet fog állítani.

Krassó Szörény megye vezetősége, mint ér- tesülünk, Graenzenstein Artur nyugalmazott tá- bornokot fogja ajánlani a facseti kerület vá- lasztóinak. Graenzenstein Lugoson lakik és a megyei szabadelvűpárt elnöke.

Amennyiben a facsetiak bizalma és a me- gye óhaja találkozik, akkor Nemess Zsigának Graenzenstein tábornokkal kell felvennie a küz- delmet. Graenzenstein tábornok bátyja Graen- zenstein Béla pénzügyi államtitkárnak.

Facsetről, választói körökből azt az értesü- lést nyertük, hogy a közhangulat általában Ne- mess Zsiga dr. mellett van, aki a kerületben nem ismeretlen.

A választásnak a lemondást követő tizedik és huszadik nap között kell lefolynia s így va- lósílni, hogy még februárban megváltik, kilisz a facseti képviselő: Nemess Zsiga dr. e, vagy Graenzenstein Artur?

Hölgyek a lövész-sportban.

(Az aradi lövész-egyesület ülésén.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 10.

Érdekes határozatot hozott az aradi polgári lövészegyesület ma tartott választmányi ülésén. A város legrégebbi tisztos lövészegyesülete szolgálataiba áll annak az áramlatnak, a mely a nőket mind nagyobb téren vonja be a különböző sportok körébe. A külföldi lövészegyesületeknél már befogadott szokás, hogy a hét valamelyik napján *Damen-tagot* rendeznek, a melyen a nők áldoznak a lövészetnek. Ezt a gyakorlatot akarja meghonosítani az aradi lövészegyesület is.

A mai gyűlésen elhatározták, hogy az ez évi rendes közgyűlést március 1-én tartják meg; a lövészetet április hó 12-én kezdik meg.

Elhatározták, hogy a két pisztoly céltáblát kibővítik és huszonöt lépés távolságról ötven lépés távolságra rendezik be. Ezzel a tagok nagy részének régi óhaját teljesítik.

Ezután Klein Ignác azt indítványozta, hogy az egyesület vonja be a hölgyeket tagjai és az egyesület által művelt sport körébe. A német lövészegyesületeknél szokásos, hogy a hét valamelyik napján u. n. *Damentagot* tartanak, a melyen a hölgyek a könnyebb fegyverekkel, a *Flaubert*-puskákkal, kis pisztolyokkal gyakorolnak magukat a célbalövésben. Azt hiszi, a sportnak ezen ága iránt a nők érdeklődését könnyen fel lehetne kelteni s ezzel számos hölgy-tagot lehetne toborozni az egyesületnek.

A választmány nagy érdeklődéssel fogadta ezt az eszmét és megbizta Klein Ignácot és Domonkos Lajost, hogy erre nézve legközelebb konkrét előterjesztést tegyenek.

Végül a választmány a városliget egyik tennispályájának bérbeadása fölött határozott. Nagy derűtséget keltett, a mikor valaki közbeszólt:

— Ezt a tennispályát drágán kell kiadni, mert a melyik lány ezen játszott, az mind férjhez ment!

Hogy csakugyan beválik ez a babona, — a jövő fogja megmutatni.

HIREK.

— Délután három óráig. A képviselőház tegnapi ülésén tudvalevőleg Széll Kálmán miniszterelnök indítványt adott be a Ház elnökéhez, kérve, hogy az ülések ezentúl *délutáni három óráig* tartanak. A házszabályok értelmében a mai ülésen egyszerű szavazással döntöttek a miniszterelnök indítványa fölött, éppen három óra volt, mikor Szatmári Mór befejezte beszédét. Ekkor Dániel Gábor alelnök, ki a mai ülés végén elnökölt, szavazásra tűzte ki a kérdést s a Ház — mint táviratban jelentik — nagy többséggel elfogadta a miniszterelnök indítványát. Holnaptól fogva tehát az ülések délután három óráig tartanak. A függetlenségi párti képviselők szavazás előtt kivonultak a teremből. Az eredmény kihirdetése után néhányan visszatértek s zajosan követelték, hogy az elnök *konstatálja a Ház határozatképességét*. Az elnök azonban az ülést *berekesztette* a nélkül, hogy a holnapi napirendet megállapította volna. „Nincs napirend!” — kiáltották a függetlenségi s folyton zajosan oszlottak szét.

— Az új bírák esküje. Az aradi kir. törvényszék új bírái. Domonkos László és Szalay Béla ma délelőtt tettek le a hivatalos esküt az aradi törvényszék teljes tanácsa előtt, a mely-

ben Ottrubay Károly elnökölt. Az eskü letétele után Ottrubay Károly elnök szép beszédet intézett a két új bíróhoz, üdvözölve őket új hatásköreikben és kívánva, hogy abban eredményesen működjenek. Ezután az elnök mind a kétbírójukat beosztotta a büntető főtárgyalási tanácsához. Az aradi járásbírósnál Szalay Béla reszortját Ornstein Árpád albiró veszi át, a kinek helyére, a járásbírósnál büntető ügyekhez az aradi törvényszék valamelyik albiróját valószínűleg Pogonyi Nándort fogják kirendelni.

— Gróf Károlyi Györgyné szobra. Gróf Károlyi Györgyné emlékét minden magyar ember a szívében őrzi, mert ő életével és tetteivel a nemzet legnagyobb alakjainak a sorába emelkedett. Hogy külső jel is hirdesse a dicső magyar asszony nagyságát, Budapesten mozgalom indult meg arra nézve, hogy Károlyi Györgynének szobrot emeljenek. A mozgalom egyelőre még szűk körben mozog, de híre lelkesedéssel tölt el mindenkit, aki a Károlyi Györgyné emlékének megörökítésében nemzeti kötelességet lát. Benne a nagy magyar asszonyok, a Zrinyi Ilonák, a Lorántffy Zsuzsánák, a Petróczy Katalinok lelke égett s példájukat hazafiságával, dicső erényeivel a mostani idők szemünk előtt ragyogtatta. Az ő szobra nélkül hiányos lenne történelmi emlékeink serege.

— Az aradi közműhely. Csütörtökön délután négy órakor az aradi közműhely ügyében kiküldött ad hoc bizottság ülést tart a város-házban.

— Krüger nagybeteg. Megirtuk, hogy az ősz Krüger, a ki ez idő szerint Mentoneban tartózkodik, nagybeteg, úgy, hogy sokan katasztrófától tartanak. Egy berlini lap, mely a burokról rendszeren jól értesült tudósítokat közölt, egy amszterdami táviratot hozott, mely megerősíti a legutóbbi kedvezőtlen jelentéseket. A távirat így szól: „Egy Krügerrel jóbarátságban levő itteni családhoz telegramm érkezett tegnap Mentoneból, hogy Krüger elnök állapota oly rosszra fordult, hogy közeli halálától is tartani lehet. A legutóbbi félesztendő eseményei annyira megtörték az aggastyán testi erejét, hogy fölépülését szinte kizártnak lehet mondani. Krüger maga is érzi, hogy állapota aggasztó s többször megmondta környezetének is, hogy elkészült a kikerülhetetlenre, szívesen hal meg, mert az élettől már úgy sem remélhet semmit”. Más forrásból eredő hírek szerint Krüger állapota még eléggé türehető.

— Az osztrák gör. keletiek metropolitája Budapesten. Tegnapi délelőtt a király igen érdekes egyházfőt fogadott kihallgatáson. Pepta Vladimir, az összes ausztriai görög keletiek metropolitája ez, akinek Csernovicban van a székhelye. A metropolitának rendkívül megtetszett Budapest s Gáll József főrendiházi tag előtt, aki kalauzolta, többször adott elragadtatásának kifejezést.

— A Szodom csatorna bizottsága. Említettük, hogy a Pankotán székelő Szodom csatorna társulat ügyeinek intézése elé akadályok gördültek, melyek miatt a fölmívelésügyi miniszter Schill József aradvármegye főjegyző személyében miniszteri biztos kirendelését látta szükségesnek. A miniszter most nevezte ki a miniszteri biztos mellett működő véleményező bizottságot, miről a hivatalos lap mai számának alábbi közlése ad hírt:

A m. kir. fölmívelésügyi miniszter folyó év 8458. szám alatt kelt elhatározásával Schill József, a Szodom-csatorna társulat miniszteri biztos mellé, az 1885. évi XXIII. t. cikk 124. §-a értelmében véleményező bizottságot alakítván, a bizottság tagjaivá dr. Tagányi Sándor, Mahler Mihály, Abfall Ferenc, Buda Simon, Kocsi András és Gherba Gusztáv pankotai földbirtokosokat kinevezte.

— Új kórházi orvos. Urbán Iván főispán Simó Károly dr. aradi orvost az aradmegyei köz-kórházhoz *tiszteletbeli osztályorvossá* nevezte ki.

— Eljegyzés. Vannay Gusztáv lippai kir. közjegyző leányát, Janka kisasszonyt eljegyezte Nikodém János földbirtokos Aradról.

— A temesi szerb püspökség. A temesvári szerb püspökséget Popovics Nikanornak ezelőtt másfél évvel történt elhunytja után három hónap alatt be kellett volna tölteni. Karlócáról azonban azt jelentik, hogy ezt a széket a szerb egyházi hatóság főleg a jelölés körül fölmerült nehézségek miatt minél hosszabb ideig üresen szándékozik hagyni. A patriarcha egy rokonával szeretné a szinatot kiegészíteni, a püspökök egy része azonban azon záradatnők valamelyikét óhajtaná megválasztani, kik a napokban a zárdák birtokainak bérbeadása miatt emlékirattal járultak a miniszterelnökhöz.

— Birói vizsga. Bereczky László aradi kir. törvényszéki aljegyző ma Budapesten sikeresen letette a birói vizsgát.

— A krusedoli látogatás. Zimonyból táviratozzák: A szerb királyi pár holnapi krusedoli látogatása alkalmából a reggeli vonatok nagyszámu csendőrcsapatokat hoztak Zimonyba. A horvát bán ma este ideérkezett. Az összes utakat csendőrök őrzik.

— A beteg szász herceg. Drezdából Frigyes Keresztély herceg állapotáról a következőket jelentik: A tegnapi nap nyugodtan és zavartalanul telt el. A herceg az éjjel is erősen aludt néhány óra hosszat. A beteg élénken érdeklődik minden iránt, a mi körülötte történik. Hőmérséklete ugyanolyan, mint tegnap volt.

— A monte-carlói sakkverseny. Monte-Carlóban ma kezdtek meg a világ minden részéből összegyűlekezett mesterek a sakkversenyt. A verseny első napja — mint nekünk táviratozzák — rosszul végződött az ismert magyar mesterre: Maróczy Gézára, aki egy gyenge játékkal, Staubenhaus-sal szemben játszmát veszített.

— József Ágost főherceg és a magyar nyelv. A Klobusitzky-ebéden történt ez a kis eset a minap. Tudvalevő, hogy ezen a vadászebéden részt vett József Ágost főherceg is. Ebéd után a főherceg egy percre a szomszédszobába távozott s ezt a pillanatot fölhasználta a társaság, hogy a napi politikát tárgyalja. Természetesen a katonai javaslatokról esett szó és Gromon Dezső államtitkár nagy tüzzel védelmezte a német kommandót. Kemény buzgalomban azt vágta ki, hogy ha még a király hozzájárulna is a magyar kommandóhoz, még akkor sem lehetne megvalósítani, mert... Ebben a percben lépett be a főherceg és a társaság hirtelen elhallgatott s közömbös dolgokról kezdett elbeszélni. József Ágost főhercegnek feltűnt ez a hangulatváltozás, leült Libics Adolf, József főherceg jószágkormányzója és a család intimusa mellé s elmondatta magának az előbb zajos, majd olyan hirtelen elnémuló jelenetet. A lakoma pedig folyt tovább. Szóka az, hogy gyűjtik a lakomák étrendjét, olyan módon, hogy az összes jelenlevőkkel aláírják a kártyát s különösen szokása ez Gromon Dezső államtitkárnak, aki szenvedélyes étrendgyűjtő. A Klobusitzky lakomán is hódolt ennek a szenvedélyének és iratta alá az étrendkártyát. Odalépett József Ágost főherceghez és felkérte, írnia nevét a kártyára.

— Szívesen, — mondta a főherceg — csak mondja meg, hogyan parancsolja, magyarul vagy — németül?

— Tüntető elítélés. Budapestről jelenti tudósítónk: A gróf Zichy Jenő tiszteletére rendezett fáklyásmenet alkalmával a rendőrség tízenegy embert rendzavarás miatt előállított. Ezek fölött ma ítélkezett a rendőrség. Hét tüntetőt tíz koronától ötven koronáig terjedő pénzbírságra ítéltek, négyet pedig felmentettek.

— **Utmesteri iskolák.** A belügyminiszter értesítette *Aradmegye* törvényhatóságát, hogy Balassagyarmaton, Kassán, Kolozsvárott, Lugoson, Máramaroszigeten, Nagyváradon, Pécsen, Pozsonyban, Brassóban, Szombathelyen és Zágrábban utmesteri iskolákat létesít, melyeknek az a céljuk, hogy ezen iskolák látogatása révén az utmesterek kisebb utépítéseket és erre vonatkozó költségvetéseket önállóan készíthessenek, a nagyobb szabású utépítéseknél pedig mérnöki vezetés alatt sikeresen működhessenek. Arra kéri most a miniszter *Aradmegyét*, hogy valamely összeggel járuljon hozzá az iskolák fenntartásához. Az első tanfolyam 1903. évi szeptember havában kezdődik.

— **Egy püspök büntetése.** Varsóból jelentik, hogy *Herman* chelmi orosz püspököt botrányt okozó szerelmi viszony miatt, mely e bíróság közbelépését is szükségessé tette, rangvesztésre ítélték és egy zárdába interpelláltak.

— **A negyedik tél Meteor** írja a jövő hét időjárásáról: A múlt hét időjárása a gyenge hatású csomópontnak megfelelőleg, semmi nagyobb meglepetést nem hozott. Olaszországból azonban hovárt jelez a táviró, az *Adrián* bóra is dühöngött, sőt a *Vezuv* is erősebb kitöréssel állott elő. A 6-iki csomópont hatása erős borulatot hozott ugyan, de a feltételes hideg késik. Ez a 10-iki csomópontkor fog ismét minket meglátogatni, hogy egy 11—12 napos téliesebb időt hozzon újra számunkra. Mily erős hatású lesz e hidegebb jellegű időszak? Egész határozottsággal nem állapítható még most meg, mivel a Nap a legutóbbi két napon át nem volt obszerválható; erős, ködszerű felhőzet burkolta be, pedig a Napon végbemenő jelenségek döntőleg hatnak a hideg időjárás erősségére nézve. Átlagos értéke az elmúlt havi, harmadiknak nevezett tél jellegének felel meg s ha a Naptól nem jön enyhébb keresztelő hatás, vagyis, ha foltok a napon nincsenek, *negyedik telünk hasonló lesz az elmúlt harmadikhoz*, mely a 20-iki csomópont hatásáig tart és 21—22-én ér véget.

— **A házassági ígéret megszegése.** Ez a dolog nálunk legfeljebb lovagiatlanság, de Angliában nagy bűn, amelyet erős kézzel torol meg a büntető paragrafus. Ugy szól a törvény, hogy aki nem tartja meg szerelmi ígéretét egy nőnek, az kárpótlással tartozik, esetleg elzárható. Tengernyi visszaélés történt már ezzel a törvénnyel, úgy, hogy már a bíróság is megsokalta. Mint a *Times* írja, most revízió alá veszik ezt a törvényt Angliában s a parlamentben is erősen dolgoznak már, hogy enyhítsék a szigorú paragrafust.

— **Mikor Pavlovicsot elítélték.** Ama büntügyi tárgyalásnak, mely tegnapelőtt Nagy-Kikindán folyt le és *Pavlovics* Lyubomir elítélésével végződött, mint ahogy a tárgyalásnál szerepelt szemtanúk beszéltek, olyan háttér is volt, amely élénken bizonyítja, hogy a bíróság elé került képviselő nem igen jól érezte magát a vád súlya alatt. Beszéltek, hogy kézzel-lábbal igyekezett elhárítani a terhelő adatokat. A terhelő adatok azonban őt jóképű, pufók gyerek formájában, ott ültek a nagykikindai vasúti vendéglőben, várva, amíg rájuk kerül a sor és később is rendíthetetlenül oda álltak a bíróság elé, hogy szemébe mondják *Pavlovics*-nak, mit csinált velők a nemzeti dalok miatt. Odáig azonban sok minden történt. Tudvalevően a *Pavlovics*-ügy apró korona tanu: mind szegény vasúti örök gyermekei, akiknek az apjuk nem igen látnak bankó pénzt egy summában. Hír szerint akadt *Pavlovics*-nak valami „jó embere”, aki ezt a szegénységet akarta megvásárolni. Ugyancsak megkörnyékezték a szegény vasúti bakttereket, hogy ne tudjanak semmit, ha majd kihallgatásra kerül a sor. Ez annál könnyebben ment, mert *Pavlovics* egyik közeli rokonának Nagy-Kikindán korcsmája van, ahol méretlenül döntöttek a bort az ivásra hajlandó baktterekbe. — Kettő be is adta a derekát és mire vallani kellett, már nem tudtak semmit. A többiekre azonban vi-

gyáztak a magyar érzelmű emberek, akiknek azt is elmondta többek közt *Pósa* Mátyás, hogy száz forintot ígértek neki, ha nem vall. Ezek a megkörnyékezések tudomására jöttek *Vachtel* Leó nagykikindai rendőrfőkapitánynak is, aki nyomban erélyes intézkedést tett. Hír szerint egy fiatalembert, aki „eljár” a dologban, rögtön előállított a hazafias érzelmű főkapitány és így megakadályozta azt, hogy a *Pavlovics* ügy többi tanuit is megtántorítsák. Így ítélték el a nemzetellenes képviselőt, akinek példás büntetése nagy örömet okozott Nagy-Kikindán.

— **A Dreyfus pör.** Párisból táviratozzák: A *Libre Parole* értesülése szerint *Jaures* abban a beszédben, a melyet valószínűleg már a jövő héten fog tartani a *Dreyfus*-pör újrafelvétele tárgyában, azt fogja indítványozni, hogy a parlament 33 tagu bizottságot válasszon. Ennek a bizottságnak egészen függetlenül kell eljárnia és ki kell hallgatnia azokat a tanukat, a kiknek vallomását fontosnak tartja, így például a rennesi haditörvényszék tagjait.

— **A hang fotográfiája.** Berlinből érdekes találmány híret jelentik. Az új találmány segítségével a hangot állítólag le lehet fotografálni és valami klisé-formában örök időkre megőrizni. Az *Edison* fonográfjával tudvalevőleg szintén „el lehet tenni” valakinek a hangját, de ez az eredeti találmány még nem tudja hiven feljegyezni és megőrizni a hang individuális sajátosságait. Például zenevirtuózok, énekesek előadásának egyéni művészetét nem tudta megrögzíteni a fonográf. A fonográf tökéletesítése a gramofon volt és ennek a tökéletesítése a legújabb találmány, a „fonofotográf”. A feltaláló, *Cservenka* prágai mérnök, még nem árulta el találmánya titkát. Csak annyit mondott, hogy a fonográfűjének a viaszhengerebe való írását a hang fotografálásával pótolja és ezzel tökétesebbé teszi a hang feljegyzését. Az új találmány, amint zenéhez értő emberek mondják, akik hallották a hangját, még nem tökéletes. Nem recseg és mekeg ugyan, mint a fonográf, hanem valami sötétebb, tululó hangja van. Eneket elég hiven ad vissza, de instrumentumok hangját már nem oly tökéletesen. Az új találmányt Berlinben a nemzetközi zenei társaság és a pszichológiai társaság együttes ülésén mutatták be. Az egyik előadó kifejtette, hogy a találmánynak különösen nagy fontossága van a tudományban. Például a nyelvtanítás terén valószínű reformot jelent. Idegen nyelvet az új találmány kliséinek segítségével nemcsak nyelvtanból, hanem tanító nélkül, hallásból is meg lehet tanulni.

— **Sikkasztó városi pénzbeszedő.** Pécsről táviratozzák, hogy ott *Königstein* József városi pénzbeszedő 4000 korona elsikkasztása után megszökött. *Königstein* a város követeléseit szokta volt magánosoktól felvenni. A beszédett pénzzel azonban az utóbbi két napon nem számolt el s így törhénhetett meg, hogy ennyi pénz maradt nála. Szökéséről értesítették a budapesti rendőrfőkapitányságot, amely megtette a sikkasztó elfogatására a kellő intézkedéseket. *Königstein* József magas termetű egyén, hosszas barna arca van és kecskeszakállt visel.

— **Új rend a gyógyszertárakban.** A belügyminiszter rendeletet intézett az ország összes törvényhatóságaihoz, melyben figyelmezteti őket, hogy a gyógyszertárakban ezentul nem szabad töményített főzeteket és tinkturákat előre, rendelés nélkül készíteni, mert az egészségügyi orvosi tanács konstatálta, hogy többször előfordult, mikép az ilyen előre készített vegyítékek a használat előtt megromlottak. Ezentul tehát csak orvosi rendelésre szabad kenőcsöket, orvosságokat csinálni.

— **Kedélyes pásztorlevél.** *Antonij* volhynai érsek néhány nappal ezelőtt a fenhatósága alatt álló papsághoz pásztorlevelet intézett, melyben a következőket mondja: „Tudomásomra jutott, hogy nagyon sok lelkész, dacára az egyházi kormány azon szigorú tilalmának, mely szerint lelkészi működésükért semmi esetre sem szabad pálinkát ellenszolgá-

latás: fejében elfogadni, mégis folyton azt teszik, hogy „munkájokért” pálinkával fizettetik meg maúkat, a mikor a szentírás következő szavaival meintegetőznek: „Minden adomány jó”. Szolgáljon tehát az ilyen méltatlan lelkészeknek ezennel tudomásul, hogy jövőben maga az a tény, hogy valaki lelkészi működéséért pálinkát fogadott el, elég lesz ahhoz, hogy az illetőt átadjam a törvénynek és szolgálatból elkergetessm”.

— **A hirnév.** A sok bál és táncmultság elsőrangú szükségleti cikké avatja ez idő szerint a lábbelit. Mindenki az iránt érdeklődik, hogy vajjon hol kaphatók jó minőségű, a legújabb izlésnek megfelelő, elegáns férfi- és női cipők? (Es gyermek cipők is!) Nyugodtan ajánlhatjuk *Porter Vilmos* Nagy Aruházát, a *Szabadságtéren*. Ez a vállalat, jelszavához hiven, a közönség teljes kielégítésében összpontosítja minden igyekezetét. Így aztán nem csuda, ha az aruház napról-napra jobban föllendül és vevőinek száma növekedik. Tíz korona vásárlásnál fényképkedvezményben is részesíti vevőt, egy művészies, életnagyságu fényképet ad bármely kis fénykép után, s a diszes papírkéretért csupán egy csekélységet (3 koronát) kell megtéríteni. Epp most értesülünk, hogy gyermekokcsik a legnagyobb választékban megérkeztek.

— **Adomány.** Az Aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság az Aradi polgári jótékony-nőegyletnek huszonöt koronát adományozott, mely adománnyért halas köszönetet mond *Urban* Ivánné együleti fővédőasszony.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weiszna, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-ter 20. szám. Telefon 265, sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Az aradi takaré- és segély-egylet** mint szövetség Petőfi utca 1. sz. az 1903-ik évben a 22-ik évtársulatot nyitotta meg. Ki egy törzsbetétre hetenkint 50 fillért fizet. 6 év után 156 koronát takarít meg magának és az üzlet eredményéből is megfelelő haszonban részesül. Az egylet tagjainak olcsón hitelt nyújt. Beiratkozni lehet naponta: d. e. 9—12 ig d. u. 3—5 ig. Folyó évi február hó 9-től kezdve mindenkor délután 3—5 ig a felszámolás alatti 16-ik évtársulat egy törzsbetétéért 156 koronát és 20 korona osztalékot fizet.

A tanítóképző reformja.

(A miniszter a tanfelügyelőséghez.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától.

Arad, február 10.

Az aradi kir. tanfelügyelőséghez a vallás- és közoktatásügyi minisztertől utasítás érkezett le a tanítóképző intézetek tantervének reformjáról. Az 1868-iki népoktatási törvényben állapították meg a tanítóképző intézetek tantervét, melyet azóta többször módosítottak, s most újjal pótolták.

A miniszter mindenekelőtt kijelenti, hogy a tanítóképzőknek *szakiskolai jelleg*et akar adni, s kívánja, hogy ez minél határozottabban domborodjék ki.

A főtárgy ilyenformán a *pedagógia* lesz, de sulyt helyez arra is, hogy a növendékek általános műveltséget nyerjenek. Ohajtja, hogy a tanterv egységes legyen, s ez főképen az állami tanítóképző intézetekre vonatkozik, de megküldi a tervezetet a felekezeti intézeteknek is. Kiemeli a hazafias szellem ápolását és a nemzeti nevelést is.

Az új tantervvel úgy a tanárok, mint a növendékek óraszámja megszorodik. Az előadási órák a tanítóképzőkben a következők lesznek: az első osztályban 30, a másodikban 31, a harmadikban 31, a negyedikben 31; a tanítóképzőkben: az első osztályban 33, a másodikban 34, a harmadikban 33, a negyedikben 33.

Az új tanterv az 1903—904-iki tanévben

lép életbe, először az első osztályban, azután fokozatosan a többiekben.

A miniszter köszönetet mond a tanítóképző intézetek tanártestületeinek a segítségért, melylyel a tanterv elkészítésében támogatták. Végül azon reményének ad kifejezést, hogy a tanterv új korszakot jelent a népoktatás terén.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Elítelt köbáló szellemek.** Az erdélyi vonat utasainak egyidőben vaóságos réme volt egy csapat mikalakai suhanc, a kik abban találtak szórakozást, hogy a robogó vonatra köveket dobáltak: egy-egy kő, a mely a vonat ablakán beröpült, könnyen végzetessé lehetett volna egyik másik utasra. A csendőrök a titokzatos ködáló szellemek közül kettőt lelepleztek, s ezeket, *Szilágyi Száva* és *Sztréku Tódor* tízenhárom éves fiukat, a járásbírósnál feljelentették *Révay Kálmán* albiró ma tartotta a tárgyalást az ügyükben és mindkettőt testi épség elieni kihágásért: két két napi elzárásra és öt-öt korona pénzbírságra ítélte. Az elítéltek ebben megnyugodtak s azonnal megkezdték büntetésük letöltését.

§ **Panszláv izgatók.** A budapesti esküdtbírósnak — mint lapunknak táviratozzák — *Pietor Miklós* turócszentmártoni tekarékpénztári könyvelőt egy tót folyóiratban megjelent költeményért, mely a magyarok ellen izgat. három napi államfogházra és nyolcvan korona pénzbüntetésre, *Mudrom János* dr. ügyvédet pedig öt napi államfogházra és negyven korona pénzbüntetésre ítélte.

VÁROS ÉS MEGYE.

Arad a mult hóban.

(A polgármester jelentése.)

Institóris Kálmán polgármester január hóra vonatkozó jelentését a következőkben terjeszti be a hoinapi közgyűléshez:

A közegészségügyi viszonyok a mult havihoz képest annyiban változtak, hogy a heveny fertőző betegségek igen megcsökkentek, a betegülések száma azonban egyforma magas maradt. Az összes halálozás 6-tal a városi illetőségűek halálozása 7-tel volt csekélyebb, ez utóbbit az ujszüültek száma 10-zel haladta meg. A betegségek közül a hurutos-lobos tüdőbajok túlnyomó számban fordultak elő. Különösen gyakran mutatkoztak influenza szerű lázas bántalmak. A gümökör és csuz szintén szaporodott. A heveny fertőző kórformák örvendően alább szálltak. Nevezetesen a kanyaró a mult havi 103 esettel szemben csak 42-vel csökkent, a vöröny 4, a difteritis pedig 1 esettel volt bejelentve. A trachomás betegek száma volt december hó végén 11, szaporodott 1, maradt 12, a kórházban kezeltek 5, idegen 7. Elhalt összesen 123 egyén; 63 férfi, 60 nő, az elhaltak között helybeli 111, idegen 12. Bal esetet követkeötében meghalt 2, a városi lakosság halálozási évi aránya 1000:24.7.

A megyei közkórházban ápolatott 548 egyén, az izraeliták kórházában 18, összesen 566, ezek közül gyógyult 166, javult 87, meghalt 24. Az ápoltak között helybeli illetőségi volt 111.

A népesedési viszonyokban változás elő nem állott. Elve született 121 gyermek, 68 fiú, 58 leány, törvényes 97, törvénytelen 24. A születések évi aránya 1000:27.0. — Házasság kötött 28.

A személy és vagyonbiztonság nagyobb mérvű bünesetek által megzavarva nem volt. A 49 esetben felmerült kisebb tolvajlás tettesei 81 esetre nézve kinyomoztatottak. A kihágási bíróságnál december hórol elintézetlen maradt

62 ügy, január hóban befolyt 297, elintézés alatt állott összesen 359, ebből elintéztetett 291, tárgyalás alatt maradt 68. Letartóztatott részben előállított 47 egyén, ezek közül elintéztetett 31, a bíróságnak átadatott 20, kiutasított 1. A kapitányi hivatali hatáskörébe tartozó kisebb kihágási ügy tárgyalatott és elintéztetett 8. A bejelentési hivatalnál bejelentett 1134, beköltözés és 967 kiköltözés. Bejelentés mulasztásáért büntetett 86 egyén. Bejelentetett s nyilvántartásba vétetett 639 cseléd. A vendéglőkben szállva volt 854 utas. A szolgálati viszonyból eredő panasz tárgyalatott 24, büntetett 15 cseléd.

A kapitányi hivatalnál mint iparhatóságnál iparjogosítványt nyert 9 iparos, 8 kereskedő. A tanonc lajstromba bejegyztetett 2 iparos, 1 kereskedő tanonc, felszabadult 4 iparos, 2 kereskedő tanonc. A viszony megszűnt 1 iparos, 1 kereskedőnél. Iparkihágási ügy tárgyalatott 4, büntetve 1 iparos, 3 kereskedő. Munkakönyvet kapott 32 segéd, azzal jelentkezett 38, ideiglenes igazolványt nyert 3, azzal jelentkezett 2.

A városi szegény ápolóházban elhelyezve volt 112, kibocsájtatott 1, meghalt 3, január hóban felvétetett 7, maradt e hó végén 115. Elélmzésükre 3588 adag melegétel és ugyanannyi adag kenyér szolgáltatott ki. A havi segélyben részesített szegények száma 670, január hóban felvétetett 9, a segély megszűntetett 2-nél, meghalt 4, maradt e hó végén 673. Nem a város közönsége által dajkaságba adott gyermekek száma volt december hó végén 90, január hóban bejelentetett 2, anyjának visszaadatott 4, elhalt 1, maradt e hó végén 69.

Tűz 9 esetben volt, nagyobb arányokat azonban egy sem öltött. A községi bíróságnál januárban befolyt 1001, összesen elintézés alatt állott 1001, ebből elintéztetett 1001. Végrehajtás foganatosított 221, árverés tartatott 2.

A katona-ügyek szabályszerűleg vezetettek. Tartózkodásra és távozásra jelentkezett 157 közös hadsergebeli, 41 honvéd tartalékos. Utóállított 1 helybeli, 1 idegen illetőségű hadköteles. Onként besoroztatott 2. A pótartalékba áthelyeztetett 1. A város terhére vendéglőkben elszállásoltatott 10 törzstiszt és 13 főiszt.

Az adóbehajtás eredménye a következő volt. Befolyt: állami adó 20617 kor. 42 fill., hadmentességi díj 326 kor. 50 fillér, jog és bélyagilleték 1755 kor. 80 fillér, községi adó 10615 kor. 55 fillér, leiratott 3670 korona 50 fillér, összesen: 14286 kor. 05 fillér, utadó 1943 kor. 35 fillér, leiratott 324 kor. 79 fillér, összesen: 2268 kor. 14 fill. átírási díj 1718 korona 68 fill. iparkamarai díj 312 korona 16 fillér, idegen közadó 2234 kor. 08 fill. esatornázási költség 2745 kor. 08 fill. A házi pénztár bevétele volt 198225 kor. 85 fill. kiadása volt 176622 korona 95 fillér, maradványa 21602 korona 90 fillér. Az utépitési alap bevétele volt 74354 korona 24 fillér, kiadása volt 1187 korona 81 fillér, maradványa 23166 kor. 90 fill. A különféle alapok bevétele volt 870678 kor. 41 fill., kiadása volt 100758 korona 24 fill., maradványa 769920 kor. 17 fill. Követevám befolyt 4452 korona 46 fill. Helypénz 8736 korona 96 fill. Partvám 574 kor. 62 fill., összesen 8746 korona 04 fillér, kiadása volt 1951 kor. 98 fill., maradt tiszta jövedelem 6795 korona 06 fillér.

A mértékhitelítő hivatalnál hitelésttetett 321 darab folyadék mérték, 848 drb hordó, 165 drb száraztárgy mérő, 4 drb mérleg, hitelístési díj befolyt 505 korona 80 fillér.

Az állategészségügy kielégítő volt.

NAPIREND.

Február 11. Szerda Róm. kath. naptár: Dezső. — Protestáns naptár: Dezső. — Görög-keleti naptár (január 29.): Ignác. — A nap két óra 57 perckor, nyugszik 4 óra 59 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett illesterem

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, éjjeli fagy.

Február 11. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, február 10.

Az utak megrongálódtak, miért is nagyrészt csak helybeli gazdák hozták gabnájukat a piacra.

A vételkedv még mindig csekély és malmaink is tartózkodók a vételben.

Tegnap jobb híreket hozott a táviró kül-és beiföldi tőzsdénkről, mára már hanyatlás állott be malmaink tartózkodása miatt.

Az idő tavaszi és változása nem várható.

Mai gabona-árak: Az árák 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.10—7.20.

Buza közép 6.80—7.00.

Tengeri 4.80—5.20.

Rozs névleges jegyzés 5.70—5.80.

Arpa névleges jegyzés 5.80—5.50.

Zab névleges jegyzés 5.40—5.60.

Az irányzat változatlan.

= **Közgazdasági tudósító.** A m. kir. földmivelségi miniszter *Csank Lajos csanád-apácai* lakos Csanád vármegye *kovácsházai* járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 10.

Delitőzsde. Buzakinálát jó, vételkedv javult. Szilárd irányzat mellett 30,000 métermázsza került forgalomba, tartott árákon. Egyéb gabonanemek közül zab és tengeri 5 fillérrel drágább árákon Időjárás szép.

Estitőzsde. Berlin ¹/₂, páris 5-el olcsóbb.

Zárulat 12 órakor:

Buza 1903. áprilsra	7.61—7.62
Buza októberre	7.65—7.66
Rozs 1903. áprilsra	6.61—6.62
Zab 1903. áprilsra	6.07—6.08
Tengeri 1903. májusra	6.11—6.12
Tengeri júliusra	6.20—6.21
Repce augusztusra	11.75—11.85

Zárulat 5 órakor:

Buza 1903. áprilsra	7.62—7.63
Buza októberre	7.68—7.69
Rozs 1903. áprilsra	6.61—6.62
Zab 1903. áprilsra	6.07—6.08
Tengeri 1903. májusra	6.11—6.12
Tengeri júliusra	6.20—6.21
Repce augusztusra	11.75—11.85

Zárulat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	698.75
Magyar hitelrészvény	750.—
Leszámitolóbank részvény	457.50
Rima-Murányi vasmű részvény	492.—
Oszták-magyar államvasutí részvény	699.25
Közuti vasutí	631.—
Városi villamos vasutí részvény	321.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, február 10.

Magyar aranyjárdék 4%	121.—
Magyar koronajárdék 4%	99.60
Magyar arany 4 ¹ / ₂ %	93.80
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ %	—
Magyar keleti vasutí	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.75
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyereményorsjegy kölcsön	201.50
Aszszabályozási és szegedi kölcsön	160.—
Oszták papírjárdék	100.80

Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispanra, gazdatisztre, kulcsárra, takarítónőre, kertészre, gazdasszonyra, mindenesre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

Aki üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket, birtoket, kocsit, lovat, egyenruhát eladni vagy venni kíván

Aki férjhez menni v. nőszülni óhaj, tanórákat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad, gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanuló felvenni kíván

az **Aradi Közlöny** kishirdetési rovatát használja, ez biztosan eredményre vezet.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 10. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 122—4 fillérig, öreg közep páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 126—8 fillérig, fiatal közep páronként 251—320 kilogramm súlyban 125—6 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 124—5 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 123—5 fillérig, közep páronként 240—260 kilogramm súlyban 122—3 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 121—2 fillérig.

Szertélszám. Február 7. napján volt készlet 20,718 darab, február 8. napján felhajtott 662 darab, február 8. napján elszállított 578 darab, február 9. napján maradt készlet 20,802 darab. Utlet: Változatlan.

Szives tudomására

hozom, hogy könyv-, zenemű- és papirkereskedésemet

1903. május 1-jétől

a Minorita-palota Andrassy-tér felőli oldalára helyezem át.

Az átköltözés

megkönnyítése céljából elhatároztam, hogy

az összes

raktáron lévő áruimat

mélyen leszállított áron

árusítom el.

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papirkereskedése

jelenleg

267

Arad, Szabadság-tér 20. sz. Telefon 265.

REGÉNY-CSARNOK.

A távollevő.

— Francia regény. —

Irtá: Montégut Maurice.

[37]

(Folytatás.)

X.

Renée még mindig küzdött, de az ár mind magasabba emelkedett. A szegény lány végre annyira gyenge lett, hogy azt kérdezte magában, nem volna-e elfogadható a legrosszabb kompromisszum is, nem lehetne-e mindent összeegyeztetni? Miért kellene másképp élnie, ha szeretője lenne is Gábornak? Ha a titka felszínre jut, el fogják kergetni. Nos, azon a napon, amikor a multja nyilvánvaló lesz, nem ugyanaz történik-e meg, erénye s állhatatossága ellenére is? Mi veszteni valója volt, sőt mi kockáztatni valója is? Semmi! Hiszen igaz volt, még mindig örvöngve szerette Gáborját. Az örült féltékenysége kiáltotta ezt oda a szerzetizált lelkiismeretének — s ez a hang nem hazudott.

— Igen, így élünk most, — sutította félig lehunytt szemmel. — Egy csalással több, de legalább szerelem — aztán megörögszem, minden le fog higgadni, minden feledésbe megy, de szeretni, szeretve lenni, legalább még egy rövid ideig!

Most már a csendes estéken ő is ott ült a bizalmasan világító lámpánál s a halvány kezében épp úgy, mint Lucienneben, szintén valami kézimunka volt; így elkerülte a veszedelmes pillantásokat, mert folyton érezte, hogy a Gábor szeme rajta pihen és nem siklik le róla.

A beszélgetés gyakran megakadt, mint ahogy sokszor megtörténik meglelt emberek között, akiknek nincs már mondani valójuk

egymáshoz; ekkor Gábor a kérésükre könyvet vett elő s olvasni kezdett nekik; szándékosan szerelmes verseket vett elő; csodálatos szépen tudott szavalni, de a szenvedélyes daloknál a hangjába valami keserű csengés lopózkodott. Egyszer valami elégiából olvasott fel egy verset, amely feltűnően hasonlított az ő szerelmük történetéhez. Az utolsó soroknál elcsuklott a hangja, félre dobta a könyvet s azt mondta:

— Fáj a torkom, nem tudok már olvasni.

Renée kezébe reszketett a munka; Lucienne fölemelte a fejét s bámulva ezen a hirtelen izgatottságon, nézte a férjét.

— Hallod-e, hiszen te olyan ideges vagy, mint valami fiatal leány. — szólt hozzá hamiskásan. — Amit olvasol, mély hatással van rád; rossz színész lenne belőled.

U lenne rossz színész? Ah!

S végre eljött egy este...

Az éjszaka tikkasztóan meleg volt, úgy hogy mindnyájan sokáig ültek kiűn a kertben; az égből valóságos hullócsillageső szakadt alá, s mind a hárman némán nézték az ismeretlen világot e határt nem ismerő zuhanását a mérhetetlen tér végtelenségén keresztül.

Lucienne megtörte a csendet.

— Gábor, ma öt esztendeje, hogy először láttuk egymást.

S nyomban belemerült ifjúkori, vidám emlékeibe s közben, főképpen Renée felé fordulva mondta:

— O Gábor azon az estén nem látszott valami nagyon mulatni, pedig nagy estén voltunk együtt H. bárónénál, egy hajdani híres szépségnél. A park ki volt világítva, virág, virág mindenütt, hatalmas zenekar, sok szép asszony. De Gábor rettenetesen szerencsétlen arcot vágott. Mutatták nekem, hogy ez az a nagy ember, az ismert író, de én valósággal féltem tőle. Akkor még sejtelmem sem volt...

A fiatal asszony elhalgatott s azzal a gyengéd bizalmassággal, amelyet az a bizonyosság ad, hogy szeretetünk odanyujtotta a kezét Gábornak. S mivel sem Gábor, sem Renée nem felelt, boldog közlékenységgel folytatta tovább:

— Második találkozásunknál észrevettem, hogy sokszor néz rám s másnap az apám így szólt hozzám:

— Ez a Morsalines egészen kedves ember. Régi családból való, az apja nagy tudós, híres ember. De neki is nagy tehetsége van, csak hogy más nemből... Meg nagyon szép ember is... Nos, mit szólsz hozzá?

— Ah, én nem szoltam semmit, de már akkor is sokat gondolkodtam a dolgról. Szegény apám! Úgy tetette magát, mintha csak a levegőbe beszélne, minden szándék nélkül, de én észrevettem, hogy loppal rám néz. Színeltem tehát én is és közömbös hangon így feleltem neki:

— Igen, úgy távolról egészen csinos embernek látszik Morsalines ur... de a hangját még csak nem is hallottam.

— Harmadszorra aztán bemutatnak bennünket egymásnak. Morsalines ur még mindig nagyon komor volt, de én minden erőmmel rajta voltam a felelítésén; mivel még nem tudtam, hogy mit mondjak neki, megelégedtem a bemutatkozásnál azzal, hogy szeretetreméltóan rámosolyogtam s udvariasan meghajtottam magamat. A márvány erre meglevonedett, elragadjan szellemessé, szeretetreméltóvá lett, bár még mindig buskomor kissé; de hiszen nekünk asszonyoknak tetszik a férfiakban egy kis melankólia, nem igaz? A nagyon is jókedvű embert pojácának tekintjük. Igen, Gáborom, attól az estétől fogva szeretlek.

S megint elragadtatva simult hozzá a férjéhez. Gábor érezte, hogy Renée reszket; minden szó célba talált. Félbeszakithatta volna a dolgot, de nem akarta, mert kegyetlenül azt gondolta:

— Renée hallgatja és szenved; annál jobb. A féltékenysége felkorbácsolódik, szinte kihívás ez neki. Ha elérkezik arra a pontra, hogy kimerül minden ereje, ha meg lesz sértve szerelmében, büszkeségében, ha látja, hogy erényes szigorúságáért hitvány jutalmat kap, akkor majd csak egy kívánsága lesz, hogy újra magáévá tegye, ami a sajátja volt. Akkor én is ott leszek, addig pedig azt mondom: csak rajta, rajta, Lucienne.

(Folytatás következik.)

NYILTTÉR.*

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy Atzél Péter-utca 1. sz. a. (az udvarban) lévő

kölesönkönyvtáramat

az Andrassy-tér 20-ik szám alatti Fischer Eliz palotába

helyeztem át.

Andrassy-tér 20-ik szám alatti

könyv-, zenemű- és papirkereskedésemet

pedig e hó 11-én szerdán fogom

az ugyancsak Andrassy-tér 20. sz. alatti

Fischer Eliz palotába áthelyezni.

A nagyérdemű közönség további szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel:

KERPEL IZSÓ

Vasúti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délután 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Színv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.07	Gyorsvonat délután 4.06
Radnára délután 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.53
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.08
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.54

Nemzeti színház.

Bérlét 129. sz.

Páratlan.

Szerdán, 1903. évi február hó 11-én:

Katalin.

Bredeti operette 3 felvonásban. Irtá: Dr. Beldi Izor. Zenéjét szerzette: Fejér Jenő.

SZEMÉLYEK:

II. Katalin	Singhoff V.	Iwanoff Alexis	Németh J.
Gróf Guracky	Szabó József	Chevalier	Polgár S.
Buranoff Iván	Győre Alajos.	Duplessis	Rózsa Lili.
Sunderland	Tukorai L.	Anica	Szilassy J.
Troikoff Fedor	Sarkadi A.	Gregor	Juhász S.

Kezdete este 7 és fél órakor.

Ladics Pál

szobafestő és mázoló

Wesselényi-utca 47. sz.

Ajánlja magát a n. é. építő vállalkozóknak, valamint a nagyközönségnek minden e szakmába vágó munkáknak a legjobb kivitelben való elkészítésére

a legolcsóbb árak mellett.

Lakásoknak féregmentessé tételét is elvállalja. 263

Feltűnő újdonság!

DELICE | Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szívhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Santonicum.

Egy régi híres Elixir a forró égállu Olaszország gyógyfüveiből előállítva, mely most már németországban is be van vezetve.

Kitűnő gyomorerejtő szer és óvszer gyomorbajok ellen, melyek az emésztési gyengeségekből származnak.

Elmulasztja az elgyengülést, a sárgaságot, lejj és gyomorlajást, hányingert, étvágytalanságot, (a mik gyomorhurutból erednek) az emésztési zavarokat, erős székrekedést, vértisztatlanságot és alhasbajokat. Azonfelül korhelykedésnél rögtön kijózanító szer. 1 palack 1 korona 20 fillér.

Kapható: 2671

Hajós Árpád, gyógyszerész urnál Arad.

Vezérképviselő: Dittmont Frigyes, Budapest.

NEM IS HITTEK EL EDDIG,

hogy oly olcsó árban valódi 14 karatos tiszta arany és finom ezüst ékszer tárgyakat lehet adni, mint hiedtem, csak miután meggyőződtek róla, látják, hogy tényleg

mily olcsón árusítok.

500 koronát fizetni kötelezem magamat, ha a nálam vett arany-áru nem felel meg a finomságnak (t. i. 14 karatos aranyknak) a miért jótallok, ugyszintén a nálam vett órákért is 2 évi jótállást vállalok, és tájékoztatásul közlöm a következő árakat:

- Egy szépen díszített nickel ank. rem óra . . . . . 2 frt. 35 kr.
- Egy erős és nagyon finom ank. rem. nickel óra 3 forintért.
- Egy kettős fedelű acél rem. óra . . . . . 3 frt. 90 kr.
- Egy három fedelű tula rem. óra nagyon finom 5 frt. 50 kr.
- Egy finom fekete női rem. óra . . . . . 4 frt. 30 kr.
- Egy finom ezüst női rem. óra . . . . . 4 frt. 90 kr.
- Egy finom ezüst férfi rem. óra . . . . . 5 forint
- Legfinomabb anker rem. ezüst óra . . . . . 8 forint

14 karatos arany női órák bámulatos olcsón. 14 karatos arany fülbevalók 1 frt. 40 krtól.

Ébresztő órák 1 frt 60, 1 frt 90 krjával.

Zinner Vilmos,

műorás és ékszerész Arad, Forray-utca 2/3

318

Varrónó,

aki a legkomplicáltabb toltetteket

elismert jó izléssel

és gyorsasággal készíti:

ajánlkozik házakhoz.

Szíves megkeresések: Kápolna-utca 2 sz ajtó 4. 266

HOLLEITER FERENCZ

uri és egyenruha készítő

Arad, Boros Béni-tér 29.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden ur és egyenruhának a legjobb divat és előírás szerint a legjobb anyagból való elkészítésére, jutányos árak, pontos és gyors kivitelben. Ugyszintén javítások, átalakítások jutányosan elfogadtatnak. A n. é. közönség pártfogását kérem 185 illő tisztelettel

Holleiter Ferencz.

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: Dr. HECHT

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szívbántalmaknál, reuma, köszvény, szívelzsírosodás, vérszegénység, szívbillentyű, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál. Gyógyeszközök: Hidegvizgyógymód, villámfény-, moor-, szénsavas-, villamos fürdők, massage, belégzések, villamozások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage. 55

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Nincs többé hajhullás!!

nincs korpásodás!!

A Dr. Kaposy tanár-féle **Hajelixir** az egyedül álló legjobb fejcosmeticum.

A fejbőr tisztítására, különösen pedig a korpaképződés, az általa okozott fejbőrviszketegség és hajhullás megakadályozására kiváló készítmény. Egy üveg egy pár hónapra elegendő, ára 1 frt.

Biztos hatású, fagyás elleni szer a HAIOS-féle

Fagybalzsam.

Egy párszori ecsetelés után meglepő eredmény érhető el.

Megakadályozza a felhólyagzást és kisebesedést, azonnal megszünteti a fagyás által keltekezett viszketést. Egy üvegnek ára 35 kr.

Ezrekre menő hálairattal elismert egyetlen és kitűnő hatású

tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN.

Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és gyökeresen eltávolít. **Ára egy üvegnek 70 fillér.**

Dus raktára az összes létező kötszereknek. Watták, polyák gázek stb a legolcsóbb árakban! Angol és francia illatszerek nagy raktára. 1 Deka (10 gramm) finom parfüm 25 kr.

A fenti szerek kaphatók 126

Hajós Árpád

gyógyszertárban

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Miért szenved ön?

ha biztos kitétele van a gyógyulására minden még oly régi seb is meggyógyul és mentve lesz minden fájdalmas mütétől, ha

Thierry Adolf egyedül valódi

CENTIFOLIA KENŐCSOT

használja kiváló hatással sebek gyógyulására és fájdalmak onyhitására felülmulthatatlan. A valódi Centifolia szappan alkalmazható: mellifajás ellen gyermekágyasoknál, a tejáradat csökkenésénél, mellkeményedésnél, csuszos állapotoknál, nyílt sebeknél, dagadt lábaknál és csontszu ellen vágás, szúrás, lösebek és ütéseknél, gonyedések, Carbunkulus és minden égési sebek ellen. Fagyos teatréseknél, fekvés által előidézett sebeknél, betegseknél, gyermeksebeknél stb.

THIERRY A. gyógyszerész balszam és centifolia kenőcse.

Ezen két gyógyszerünkben utólrhetetlen szer nincs kitéve megromlásnak, hanem ellenkezőleg, mentől régebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, ugyszintén nem szenvednek sem a fagytól, sem a forrástól, miért is minden időben alkalmazhatók. Csaknem mindig eredményt és segítséget hoznak, mindenestre azonban, hogy nem szabad hamisítványokhoz, vagy érték- és hatástalan ugynevezett potzerekhez nyulni, mely csak czéletalan pénzkiadás, hanem tartjuk magunkat ezen két régóta bevált, olcsó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szerekhez, melyeket minden háznál készletben kellene tartani. Ahol nem kapható a valódiság minden ismertetőjével, rendeljenk egyszerűen direkt a következő czímen:

THIERRY (A.) gyógyszerész védangyal-gyógyszertára Pragrada, 'Rohitsch-Sauerbrunn' mellett. Budapesti főraktár: Török J. gyógyszerertárban, Király-utca. Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerertárban és Bécsben Brády C. gyógyszerészénél. 2714/III.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad és hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cseledek kereső vagy cselednek ajánkozó apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Elveszett

egy gyémántfülbevaló az Andrásy-téren a Porter bazárig, onnét a színházi bazár előtt a Szabadságtér tulsó oldalára áttérve, a Simonyi utcán és a Köruton Eötvös-utca 8. sz. házig menve. A megtaláló illő jutalomban részesül. — Czim a kiadóhivatalban. 425

Acetilen aparatus

jó karban, eladó. — Jó erkölcsű fiú fűszerüzletben tanulóul felvétetik. Ifj. Kovács József, Oroszáza. 415

Brunner C. üzlethelyisége

május hó 1-től kiadó. Bővebbet Lengyel Testvéreknel, Szabadságtér 21. sz. 403

Három szobás

utcai, modern beosztású lakást keresek május 1-ére, lehetőleg új házban, a központhoz közel. Ajánlatokat „Három szoba” jellegével a kiadóhivatal továbbít. 390

Sarok utcai helyiség

üzletnek, műhelynek alkalmas, la kással együtt kiadó. — Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám alatt az udvarban.

MÁLY ALBERT

kalapos mester

Aradon, Boros Béni-tér 8. szám.

Elfogad férfi és női posztó és szalmakalap-festést, tisztítást és átalakításokat, a legújabb divat szerint. 152

Czylinder vasalásokat,

átalakításokat jutányos ár mellett teljesít.

Vidéki megrendelések is elfogadhatók.

Kiadó! Eladó!

A Salacz-utca 6. szám alatti

élénk forgalmu

étkező, bor- és sörcsarnok

kitűnő tekepályával ellátva, előnyös feltételek mellett 1903. évi május hó 1-től

kiadó

és ugyanaz — mely mint telek is — nagyobb építkezésre alkalmas, jutányos fizetési feltételek mellett esetleg eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt: az Aradi polgári takarékpénztár (Andrassy-tér 21. sz.) 412

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árrban vesz

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

Építők figyelmébe!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy saját házámban, Kapa-utca 12/a. szám alatt

építési irodát nyitottam.

Hogy új épületeket, régi épületek átalakítását és javítását, tervek és vázlatok készítését a legjutányosabb árakon elvállalom.

Tisztelettel:

Tenczinger Károly,

vizsgázott kőműves m.,

mint az aradi vizsgázott és jogosított kőműves mesterek egyesületének tagja.

Nyolcz napi próbaidőre

küldök bárhova saját veszélyemre

nemes valódi harczy

énekző kanári madarat,

amelyek a legkülönbözőbb hangon énekelnek a 5, 7, 9, és 12 márka. tuczatja 48, 60, 72 és 84 márka. Tenyésztésre alkalmas nőtényeket a 1 márka, tuczatja 10 márka.

Jótállás mellett, utánvétellel küldve. Meg nem felelőket kicserélem, esetleg az öszszegyet visszaadom. A legszolidabb kiszolgálásról számtalan elismerő levél áll rendelkezésre, amelyeket kivanatra ingyen és bérmentve küldöm. Bárkinek meg van engedve, hogy engem meglátogasson és személyesen győződhessen a madaraim énekző képességéről.

Wilh. Kaye,

Spezialvogelversandthaus, 100

Thale i. Harz.

NB. Mindenkinél ki kanári madarakat tenyészteni akar, kiválóan ajánlom Wilh. Kaye Thale i. Harz czeget, mint amely legjobb tenyészmadarakat szállítja. Kirschner, tanító, Calnewska, Felső-Szilézia.

Kalhofert János

mű-lakatos, vízvezeték berendező és gépjavitó műhely

Aradon, Széchenyi-utca 5. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák elkészítését, u. m.:

épületvasalások,

vízvezeték berendezéseket,

gépjavitásokat, légszuszomotorok és gazdasági gépek, valamint varrógépek javítását.

Vidéki megrendelések lekiismeretesen, olcsón és pontosan eszközölhetnek. 289

Ha jó,

tartós és olcsó divatos czipőt akar,

az csak

Czernóczky Mihály

úri és női czipész üzletében

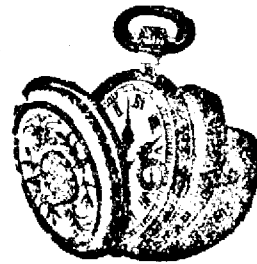
legolcsóbban szerezhetők be.

Saját készítményű czipő-különlegességek raktáron tartatnak, esetleg mérték után készíttetnek.

Kossuth-utca 66. sz.

Fióküzlet: 141

Boros Béni-tér 2. szám. (Kneffel-ház.)

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Deák Ferencz utca 10. szám és Lázár Vilmos utca sarkán

Órás-üzletet

nyitottam, ahol órajavítások szakszerűen, pontosan, jótállás mellett eszközölhetnek.

Legjobb minőségű zseb-, fali- és ébresztő-órák, pontosan szabályozva három évi jótállás mellett adatnak el.

Kiváló tisztelettel.

Örményi Gyula

óras. 139

736—1902. végh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a világi kir. járásbírósg 1898. Sp. 513/6. számú végzése következtében özv. Milos Mitruné világi lakos javára, Milos Gavra világi lakos ellen 50 kor. s jár. erejéig 1902. évi február hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2100 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egy Hoffer és Schrauer féle cséplőszekrény nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a világi kir. járásbírósg 1902. évi V. 59/6. számú végzése folytán 50 kor. tőkekövetelés és eddig összesen 8 korona 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Világoson, alperes lakasan leendő eszközölésére 1903. évi február hó 21-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Világoson, 1903. évi február hó 4. napján.

Najmányi Béla,

kir. bír. végrehajtó.

Terény Jenő

vegyeskereskedése a fehér csillaghoz

Arad, Boros Béni-tér 22. sz.

Ajánlja jól felszerelt raktárát fűszer-, gyarmat-, liszt- és rövid-árúkból.

Olcsó árak és pontos kiszolgálás.

Az építők figyelmébe!

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy építészeti irodámban kiváló első- és másodrendű

tégla,

továbbá menyezetek nádolásához szükséges

nádfonat

bármilyen mennyiségben megrendelhető és kapható. Elfogadok bármilyen

építkezéseket, tervezéseket,

s azok kivitelét a legnagyobb lelkiismerettel teljesítem. 150

Tisztelettel

Probst Mihály,

épitőmester.

Telefon szám 264.

Férfiak

ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erő újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméttőbb csoda-orvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elveszített férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a Staat Medical Istitutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érte bárholonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon meg ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amerika. A levelek mindig bérmentes tendők. 90